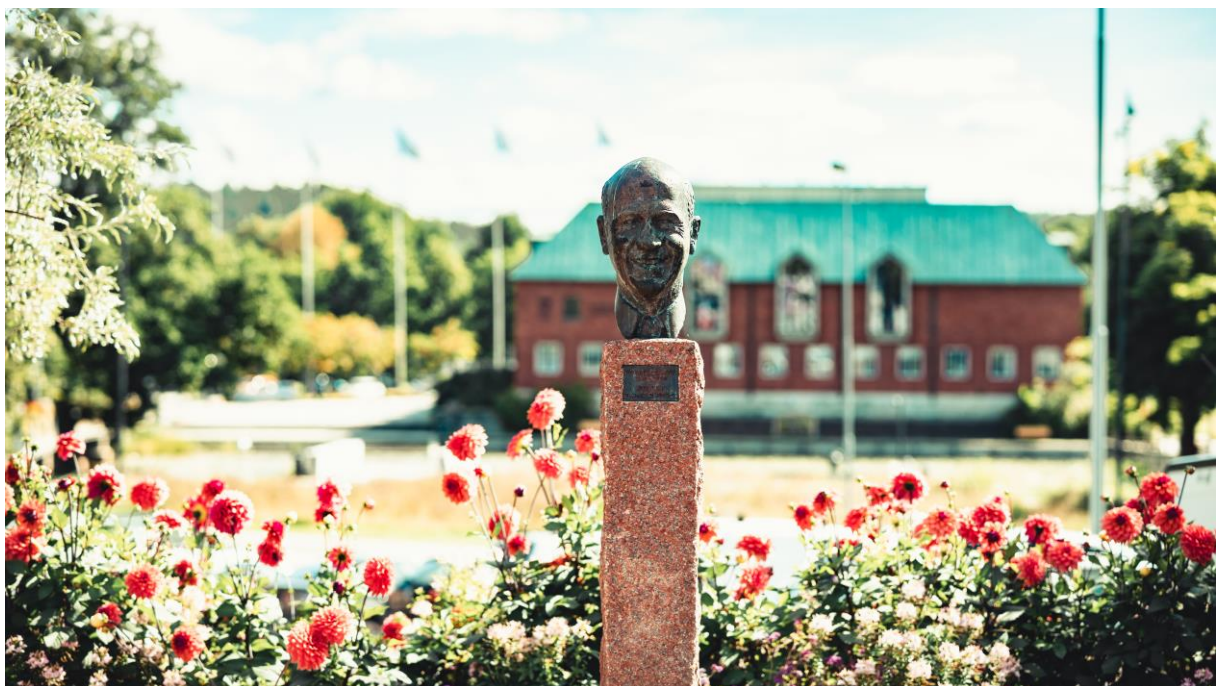

Delårsrapport

2024-01-01 – 2024-08-31

i Tranås kommun har vi
kunden i centrum,
kvalitet i varje
möte och vi ser
möjligheterna.

Delårsrapport 2024-08-31

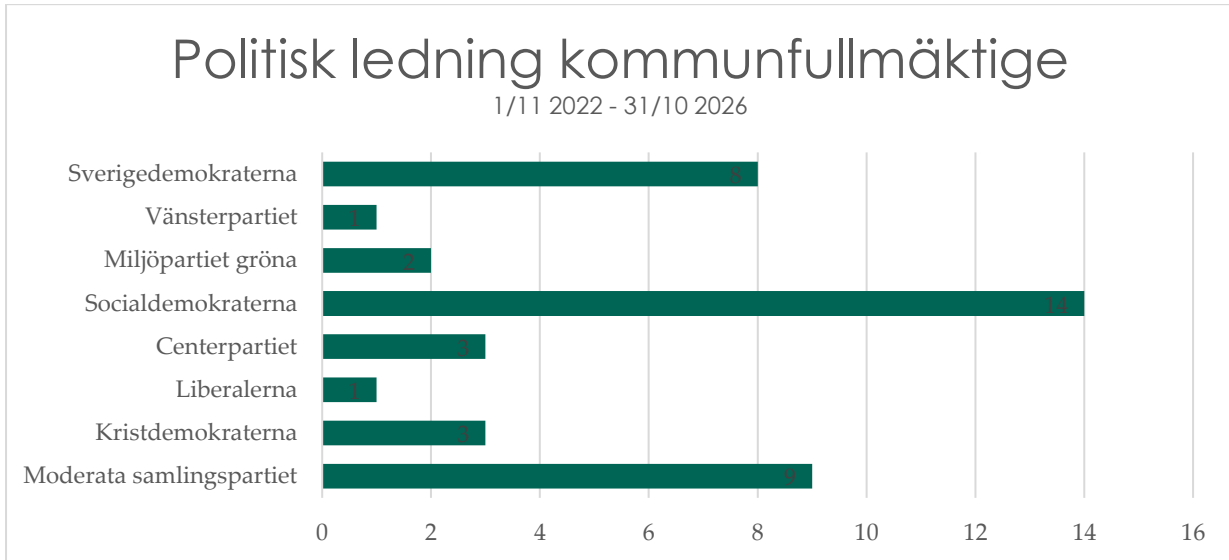
Innehållsförteckning

Inledning	4
Politisk ledning	4
Fakta i korthet	4
Kommunen och den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse.....	11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	13
Väsentliga personalförhållanden.....	15
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	21
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	31
Förväntad utveckling.....	32
Resultaträkning, balansräkning och noter.....	34
Resultaträkning	34
Balansräkning.....	35
Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper	36
Not 2 Uppskattningar och bedömningar.....	38
Nothänvisning Resultaträkning	40
Nothänvisning Balansräkning	42
Driftsredovisning 2024-08-31	46
Tranås kommuns resultat.....	46
Nämndernas resultat	46
Stadshuskoncernens resultat.....	49
Investeringsredovisning 2024-08-31.....	51
Revisorernas bedömning.....	53

Inledning

Politisk ledning

Efter valet 2022 styrs Tranås kommun av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, med stöd av Sverigedemokraterna. Dessa partier har ingått valteknisk samverkan. Detsamma gäller för oppositionspartierna Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Bilden ovan visar mandatfördelningen i kommunfullmäktige.

Fakta i korthet

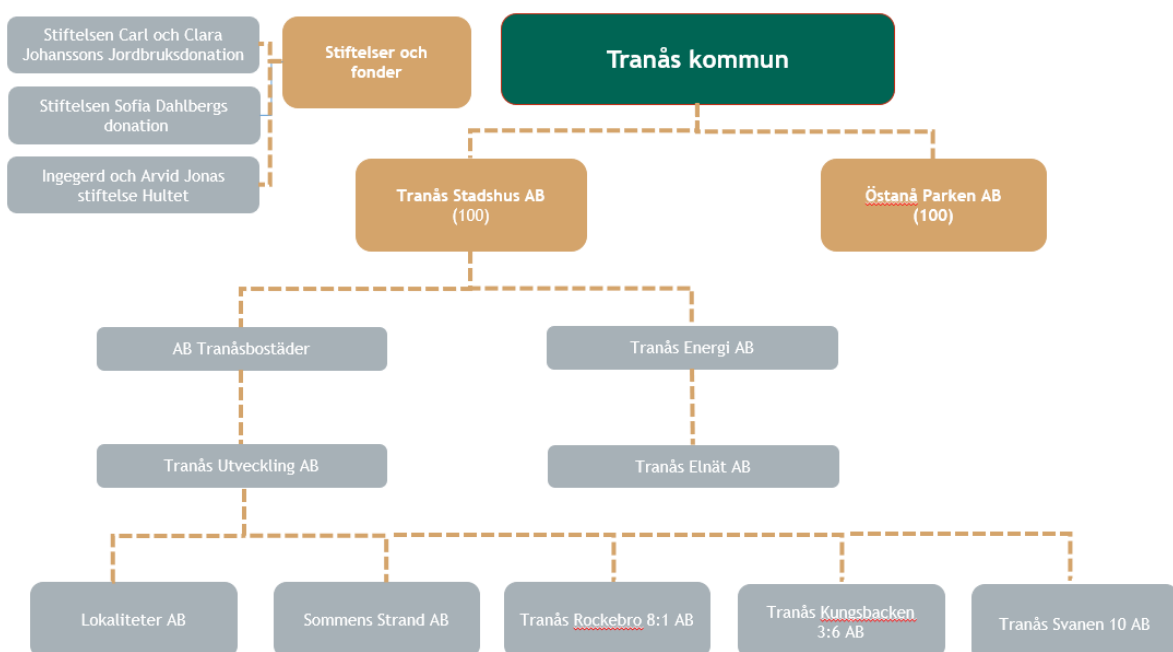
<p>Antal invånare</p> <p>18 709</p> <p>per 2024-06-30</p>	<p>Delårsresultat</p> <p>53 mkr</p> <p>per 2024-08-31</p>	<p>Helårsresultat</p> <p>-7,5 mkr</p> <p>prognos per 2024-12-31</p>
<p>Arbetslöshet</p> <p>7,1 %</p> <p>per 2024-08-31</p>	<p>Anställda i Tranås kommun</p> <p>1 663</p> <p>per 2024-07-31</p>	<p>Budgetavvikelse nämnder</p> <p>-9 mkr</p> <p>prognos per 2024-12-31</p>

Kommunen och den kommunala koncernen

Under kommunfullmäktige finns sju nämnder. Dessutom är Tranås kommun ägare till Tranås Stadshus AB där dotterbolagen AB Tranåsbestäder och Tranås Energi AB ingår, vilket omnämns som Stadshuskoncernen. Kommunen äger även bolaget Östanå Parken AB. Tranås kommun tillsammans med Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB utgör Kommunkoncernen.

Organisationsschemat nedan visar vilka bolag Tranås kommun äger samt företag där kommunen har ägarintresse i. Stiftelserna och fonden är fristående men kommunen förvaltar dem AB Tranåsbestäder har under året köpt bolagen Tranås Dronstjärnan 10 AB och Tranås Norrmalm 16 AB vilka under hösten kommer att fusioneras in i AB Tranåsbestäder och därav inte framgår i nedan organisationschema.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Tranås och omvärlden

Det osäkra världsläget fortsätter. Förutom Rysslands invasionskrig i Ukraina pågår sedan oktober även krig i Mellanöstern. Det har varit en instabil sommar på världens aktiemarknader och i november är det ett presidentval i USA. Allt tillsammans, och var och en, kan få effekt på utvecklingen av energi- och fraktpriiser, aktiemarknaden, arbetsmarknaden, räntenivåer och inflation, och därmed kostnadsutvecklingen för kommunsektorn.

Inflationen har sjunkit i flertalet av världens ekonomier och i Sverige är inflationen nu under Riksbankens mål om två procent. Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver i augustis MakroNytt att botten av lågkonjunkturen är nådd och en återhämtning ligger framför oss. Som följd av den dämpande inflationen har Riksbanken hittills under 2024 sänkt styrräntan två gånger och ytterligare sänkningar förväntas.

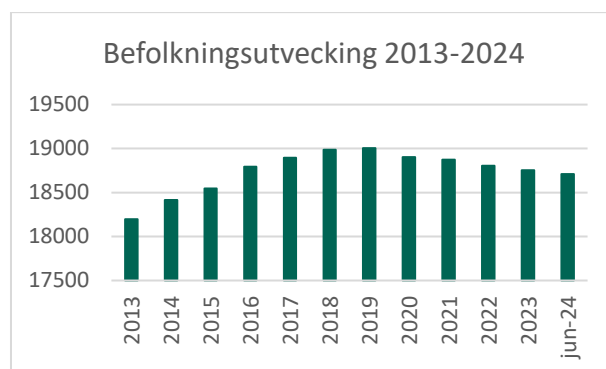
I år väntas företagen inte kunna fortsätta med hamstring av arbetskraft, som gav motståndskraft mot lågkonjunkturen 2023, med ökad arbetslöshet som följd. Konjunkturåterhämtningen kommer ha en positiv inverkan på arbetsmarknaden men med en viss eftersläpning. Först i slutet av 2025 spås en nedgång av arbetslösheten.

I sin ekonomirapport från maj skriver SKR att 2024 är andra året i rad som de reala skatteintäkterna minskar. Trots det blev kommunernas resultat 2023 starkare än förväntat, vilket stämmer överens med Tranås kommuns resultat föregående år. Dock kan inte samma resultatnivå väntas i kommunsektorn 2024 då det sammanlagda resultatet prognostiseras till underskott. Förklaringar till det prognostiserade underskottet är kostnadsökningen för pensioner samt skatteunderlagets låga ökning. En viss förbättring av skatteunderlagets utveckling sågs i augustis skatteunderlagsprognos men det förändrar inte den sammanlagda prognosen på underskott.

De senaste tre åren med goda resultat har stärkt Tranås kommuns finansiella ställning. Kommunen har ett starkare utgångsläge nu än för tre år sedan vilket är en trygghet inför årets ekonomiska utmaningar. Behovet av välfärd ökar och bristen på arbetskraft växer när befolkningen över 80 år blir allt fler. I Tranås kommun finns redan en hög andel äldre.

Omvärldsrisker

Vid halvårsskiftet 2024 uppgick *befolkningen* till 18 709 invånare, vilket är 46 personer färre än vid början av året. Kommunen har haft tre år med minskande invånarantal. Just nu är även trenden för år 2024 negativ. Diagrammet nedan visar befolkningsutvecklingen i Tranås kommun från år 2013.

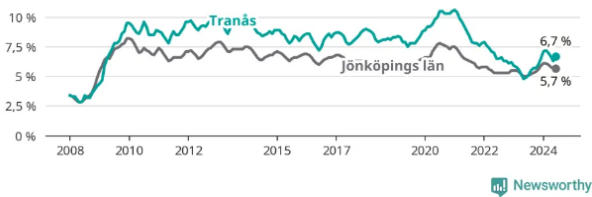

Källa: SCB

Arbetslösheten i Tranås kommun per 2024-07-31 ligger på 6,7 % (5,1 %), vilket är 0,1 procentenheter högre än medel i Sverige och en procentenhet högre än genomsnittet för kommunerna i Jönköpings län. Mätningen är den procentuella andelen av arbetskraften 16–64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Tranås är inte den enda kommunen i länet där arbetslösheten ökar utan det gör den i alla av Jönköpings läns 13 kommuner.

Graferna nedan visar utvecklingen av totala arbetslösheten i Tranås kommun samt genomsnittet för Jönköpings län, mellan åren 2008–2024.

Arbetsökande som andel av den registerbaserade arbetskraften månad för månad.

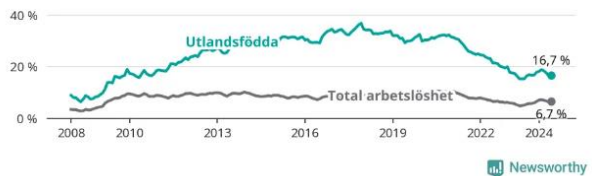

Arbetsförmedlingen skriver att lågkonjunkturen har minskat efterfrågan på arbetskraft vilket lett till att arbetslösheten ökat. Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer fortsätta försvagas under 2024 men i takt med att ekonomin stärks under 2025 ljusnar utsikterna på arbetsmarknaden.

Även arbetslösheten bland utrikes födda ökar. Per sista juli är utfallet 16,7 % (15,3 %) i Tranås kommun.

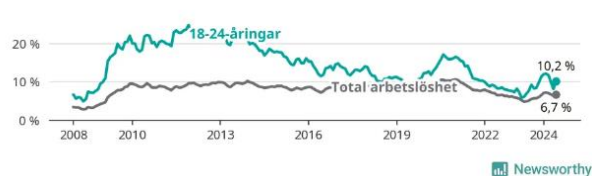
Graferna nedan visar utvecklingen av totala arbetslösheten i Tranås kommun samt arbetslösheten bland utrikes födda, mellan åren 2008–2024.

Arbetsökande som andel av den registerbaserade arbetskraften månad för månad.

Graferna nedan visar utvecklingen av totala arbetslösheten i Tranås kommun samt arbetslösheten bland unga, mellan åren 2008–2024.

Arbetsökande som andel av den registerbaserade arbetskraften månad för månad.

En viktig del för att skapa *tillväxt* i kommunen är att ge goda förutsättningar för företagen att utvecklas då dessa ger arbetstillfällen till invånarna i kommunen. Genom god framförhållning i markinnehav, planläggning och exploa-

tering kan vi tillhandahålla mark för industrietableringar på ett effektivt sätt. Under första halvåret av 2024 har kommunen god framförhållning med grovtorrasserad industrimark på Höganloft och säkerställt framtida expansionsmöjligheter av industrimark genom markförvärv.

Översiktsplanen från 2022 tillsammans med strategi för hållbar tillväxt börjar få genomslag när det gäller framtagande av nya bostadsområden med fokus på villa- och villalikhade bostäder. Under året jobbas det även med uppdatering av bostadsförsörjningsprogrammet. Kommunen har valt att prioritera framtagande av bostäder i Tostås, Junkaremålsens backar, Älmås/Sandvik samt Skoboviken södra. Merparten av det grundläggande utredningsarbetet är klargjort och idéskisser ska arbetas fram i slutet på året. Förslag till bostäder i Älmås/Sandvik är mer komplicerat än först antaget och har en oviss tidplan. Kommunen höjer kraven på hållbar planering i alla avseenden med utökat fokus på invånare i arbetsför ålder.

Senaste årets tomtförsäljning har präglats av en svag marknad med högt ränteläge och höga materialkostnader. Det går trögt med försäljning av nyproduktion i samtliga exploateringsområden. I Tostås har detaljplan för det nya området Lindelund antagit och beräknas ge uppemot 150 villa- och villalikhaden tomter, dessa planeras att komma till försäljning 2026. Privata initiativ till bostäder i olika typologier finns på Norrabynäs och Bullagärdet, med totalt uppemot 120 bostäder.

Tomtmark för villor är till försäljning i Gripenberg, Linderås och Sommen.

Nästkommande bostadsområde som ges högst prioritet är Skobo/Granelund. Intentionen är att detaljplan för Skobo bostadsområde ska antas 2026, plan för bostäder intill nya Granelundskolan kommer något senare. Intill de nya bostadsområdena sker omvandling av deponiområdet för rekreation och utveckling av Skoboviken där markförvärv har skett för att skapa rådighet över strandzonen som ska

utvecklas för att öka allmänhetens tillgänglighet.

Ökade resurser har lagts på arbetet med att ta fram en ny stadsvision till 2026, parallellt med det pågår även arbete med centrumsutvecklingsprojekt och revidering av gestaltungsprogram.

I takt med att kommunen arbetar med tillväxtmålet finns det även stora utmaningar för den kommunala servicen, inte enbart ekonomiskt utan även med att planera och bygga ut för verksamheter inom skola, vård och omsorg samt hantera ett uppdämt underhållsbehov.

Bra *kommunikationer*, och då i första hand kollektivtrafik, är viktiga för att Tranås kommun ska kunna ingå i en större arbetsmarknadsregion. Den regionala tillgängligheten har stor betydelse för samspelet mellan arbete, studier, bostäder och fritid, och är därför en tillväxtfaktor.

Det geografiska läget innebär att Tranås kommun för dialog och samarbetar med aktörer i både Östergötland och i Jönköpings län. En viktig händelse under första halvåret var ett gemensamt initiativ mellan Tranås och Ödeshögs kommuner för att genom köp av tilläggs trafik säkerställa fortsatta pendlingsmöjligheter i relationen, vilket inte minst har en avgörande betydelse för gymnasiesamverkan.

Under året påbörjas även arbetet med nya nationella och regionala transportplaner. Trafikverket har upprättat förslag till inriktningsunderlag, vilket Tranås kommun via regionen lämnat synpunkter på. Nästa steg i processen är infrastrukturpropositionen som riksdagen förväntas fatta beslut om under hösten 2024 varefter åtgärdsplaneringen med konkreta namngivna objekt påbörjas.

I gällande nationell och regional infrastrukturplan finns inga särskilt utpekade objekt som ligger inom Tranås kommun, däremot finns möjlighet att söka medel ur den gemensamma potten. Det gäller framförallt gång- och cykelbanor längs statlig väg där sträckan Katarp –

Gripenberg finns med som prioriterat objekt samt åtgärder på Tranås station för ökad kapacitet på stambanan. Infrastrukturprojekt av den här typen har ofta en mycket lång planeringshorisont. Under första halvåret aviserade Trafikverket att utredning om åtgärder för ökad framkomlighet på väg 32 söderut (mittlinjeseparering) påbörjas, vilket skulle förbättra förutsättningarna för arbets- och skolpendling och inte minst vårdresor i stråket Tranås – Aneby – Eksjö.

Till följd av regeringsbeslutet december 2022 att avbryta planeringen av nya stambanor finns idag ett samarbete mellan Region Östergötland, Region Jönköpings län och berörda kommuner kring det gemensamma projektet Vätterlänken, som i korthet syftar till att studera andra alternativ för stärkt kapacitet på järnväg i relationen Linköping – Jönköping och där Tranås ingår som stationsort.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter. Utan kompetent personal finns risk för kvalitetsförsämringar i verksamheterna.

Kommunen ser *demografiska utmaningar*, framför allt inom socialtjänsten. Ökat behov av äldreomsorg finns då antalet äldre i kommunen blir fler, vilket ställer krav på fler lokaler och ökad personalstyrka.

Åldersstrukturen bland *kommunens verksamhetslokaler* leder dels till ett ökat behov av renowing och underhåll, dels riskerar även underhåll och investeringar att behöva tidigareläggas, mot planerad underhållsplan. Tillsammans med kommunens lokalgrupp arbetar AB Tranåsbostäder för en god lokalplanering.

Finansiella risker

Ur risksynpunkt är kommunens *pensionsförpliktelser* viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras. De årliga utbetalningarna som belastar resultaträkningen ska ingå i budgetutrymmet, vilket då konkurrerar med andra viktiga områden inom välfärd och infrastruktur.

Från den 1 januari 2023 trädde ett nytt pensionsavtal i kraft där premierna för den avgiftsbestämda avtalspensionen höjs från 4,5 procent till 6 procent av lönesumman. Avtalet i sig innebär högre pensionskostnader men det ger stabilare pensioner för framtidens pensionärer och högre förutsägbarhet för arbetsgivare i kommuner och regioner.

Pensionskostnaderna har ökat under 2023, jämfört med 2022, vilket dels beror på det nya avtalet med främst på grund av inflationens påverkan på uppräknigen av pensionsunderlaget för den förmånsbestämda ålderspensionen. Enligt den senaste prognosen från KPA Pension kommer kommunens pensionskostnader öka med cirka 30 mkr år 2024 jämfört med förra året.

Den största förpliktelsen som avser pensioner intjänade före 1997-12-31 hanteras som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att den inte ingår i balansräkningen. Kostnaden för åtagandet uppstår först vid utbetalningstillfället. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade fram till 1998 har sedan ingången av år 2023 ökat med 15 mkr. Ökningen beror främst på indexuppräknig kopplad till inflationen. Efter augusti uppgår denna kostnad till 20,4 mkr (2023-08-31 19,5 mkr).

Kommunens pensionskostnader, inklusive löneskatt, uppgår hittills under 2024 till 84,9 mkr (2023-08-31 63,4 mkr).

Pensioner, inkl. löneskatt	240831	2023	2022
Totala pensionskostnader - utbetalt	84,9	108,7	77,2
Varav pensioner intjänade före 1998	20,4	28,7	27,6
Ansvarsförbindelse, inkl. löneskatt	385,9	370,8	367,8
Avsättning, inkl. löneskatt	26,4	24,2	29,0

Inflationen är fortsatt att sjunka under 2024. Per sista augusti var inflationen, KPI, 1,9 procent. Inflationen utan effekten av ändrad penningpolitik (förändring av styrräntan), KPIF, var per sista augusti 1,2 procent, vilket innebär att den flera månader i rad varit under Riksbankens mål på två procent.

Som följd av lägre inflation har *räntenivåerna* sjunkit för att stimulera på ekonomin. Styrräntan, den räntesats som riksbanken tar när de lånar ut pengar till banker, har sänkts två gånger under 2024 och är nu 3,5 procent. Det är högst sannolikt att styrräntan kommer sänkas ytterligare under 2024.

Kommunal *borgen* lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag. Kommunal borgen återstår för en förening, medan borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande på 2 038 mkr.

Tranås kommun har även tecknat en solidarisk borgen för Kommuninvests skulder, ett åtagande som bedöms vara förenat med låg risk. Tranås kommun har under året inte behövt lösa någon borgensförbindelse.

Kommunkoncernens sammanlagda *likviditet* per 2024-08-31 är positiv, 25 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 37 mkr, medan Stadshuskoncernen hade en negativ likviditet på -12 mkr. På koncernkontot finns en limit om 250 mkr, vilken fördelas internt mellan kommunen och koncernbolagen efter behov.

Tranås kommun har *placeringar* som lätt kan omvandlas till likvida medel. Tillgodohavandet per 2024-08-31 är 122 mkr jämfört med 118 mkr vid årets ingång. Beloppet är placerat i korträntefonder och överföring till transaktionskonto tar ett par dagar. Under 2024 har marknadsvärdet fortsatt att utvecklas starkt. I Stadshuskoncernen finns inga placeringar.

Tranås kommun har per 2024-08-31 investerat för dryga 54 mkr med en helårsprognos på 122 mkr. På grund av befintlig likviditet har kommunen inte behövt lånefinansiera investeringarna. *Investeringsbudget* för år 2024 uppgår till 135 mkr. För att få en hög självfinansieringsgrad krävs positiva resultat. Om den höga investeringstakten fortsätter i kombination med negativt resultat måste medel tas från kommunens placeringar. Då inga placerade

medel finns i Stadshuskoncernen sker koncernens investeringar till stor del med lånade medel. Totala investeringar i Stadshuskoncernen är budgeterade till 381 mkr, med en helårsprognos på 400 mkr. Investeringar i AB Tranås-bostäders under året tillkommande bolag är främsta förklaringen till att Stadshuskoncernens prognos överstiger budget. Budgeterade investeringar i hela kommunkoncernen för år 2024 är 522 mkr.

Kommunen har ingen *låneskuld*, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjandet av checkkredit, per 2024-08-31 en ex-

tern total låneskuld på 2 256 mkr. Kommunkoncernen har därmed en relativt hög skuldsättningsgrad, vilket utgör en finansiell risk vid ökad räntenivå och vid refinansiering. I syfte att hantera risken görs omfattande investeringsprövningar. Kommunkoncernens låneskuld per invånare, exklusive checkräkningskredit, är 120 560 kr. Emellertid har Tranås Stadshus AB ett lån till Nordiska Investeringsbanken på 168 mkr, som motsvaras av en fordran på SE-banken på motsvarande belopp. Om hänsyn tas till detta sjunker skuldsättningsgraden och låneskulden per invånare minskar med 8 960 kr per invånare.

Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet följer ett axplock av händelser hittills under 2024.

Organisation och personal

Kommunstyrelsen beslutade i juni om att från 1 januari 2025 inrätta en ny nämnd som får namnet individ- och arbetsmarknadsnämnden. Nämnden kommer ansvara för kommunala arbetsmarknadsinsatser, myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd, kommunalt aktivitetsansvar, kommunal vuxenutbildning samt etableringsinsatser för nyanlända. Denna verksamhet finns i dag inom kommunstyrelsens verksamhet och kommer därmed att flyttas från kommunstyrelsen till den nya nämnden. Individ- och arbetsmarknadsnämnden kommer även få ansvar för myndighetsutövning avseende barn, unga och vuxna samt öppenvård till barn, unga, familjer och vuxna med tillhörande verksamhet (myndighet barn, unga och vuxna, familjeverksamheten samt vuxenteamet inklusive Östangården), den verksamheten finns idag inom socialnämnden och beslutet innebär att verksamheten flyttas från socialnämnden till den nya nämnden. HR-avdelningen blir kvar i kommunstyrelsen och ingår efter omorganisationen i kommunledningsförvaltningen. Beslut togs även om att socialnämnden byter namn till vård- och omsorgsnämnden.

Kommunfullmäktige tog i augusti beslut om att Tranås kommun från 1 januari 2027 ska ingå i Höglandets överförmyndarnämnd samt överlåta verksamheten dit från 1 januari 2025. I Höglandets överförmyndarnämnd och verksamhet är gemensam för kommunerna i Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda.

Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att vidta eller lägga fram förslag på åtgärder för budget i balans. Åtgärdsarbetet återrapporteras löpande till socialnämnden.

Kommunstyrelsen har beslutat att tillsvidareanställa hel- och deltidspersonal vid samhällsskydd- och beredskapsavdelningen i Tranås

kommun ska vara krigsplacerad i Tranås kommuns organisation. Detta gäller inte för personal som bedöms göra större nytta för totalförsvaret i annan organisation och därmed bör vara krigsplacerad där istället.

Dimensionering av gymnasieskolan är en nationell förändring som kommer att påverka även Holavedsgymnasiets dimensionering och utveckling. Förvaltningen har arbetat aktivt med att knyta grannkommuner till en gemensam Vux- och gymnasiesamverkan och i juni 2024 skrevs ett samverkansavtal mellan Aneby, Boxholm, Tranås, Ydre och Ödeshög. Ett stort arbete väntar med att hantera övergångsfrågor och nya frågor som samverkan skapar behov av, t ex antagning, elevdata.

Inom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen har process startats inför flytten av VUX verksamheter till nuvarande Norrskolan våren 2026.

Tranås kommun har utsetts till ”Bäst i branschen 2023” utifrån att ha uppnått högsta resultat i Nyckeltalsinstitutets attraktiva arbetsgivarindex, av de kommuner som deltar.

Hållbarhetsstrategier

I satsningen på barn i unga åldrar har en projektledare börjat och arbete pågår med rekrytering av ytterligare medarbetare samt planering av insatser, varav projektet ”skolnärvaro – riktade insatser mot lägre åldrar” är en del. Arbetet är förvaltningsövergripande med representanter från barn- och utbildning, kultur- och fritid samt socialtjänst.

Energiutredningar har utförts på Bredstorps IP och i simhallen som påvisar möjligheter till energieffektiviseringsåtgärder, vilket är ett prioriterat område för fastighetsbolaget generellt.

Energibolagets planer på en andra andelsägd solpark har försenats något vilket beror på till-

stånd från länsstyrelsen och genomförd naturvärdesinventering som kräver vissa åtgärder från bolagets sida.

Strategiskt arbete pågår i bygg- och miljönämnden med vattenfrågor och förvaltningen driver flera projekt under 2024, bland annat Säbysjön med reduktionsfiske och åtgärdsstudie i Noen för att se om vattenkvaliteten kan förbättras.

Avfallsverksamheten arbetar med att ta fram en utredning om vilket insamlingssystem som kommunen behöver ha för att kunna implementera fastighetsnära insamling för hushåll med start senast 1 januari 2027.

Kommunstyrelsen beslutade i december 2023 att inrätta ett strategiskt brottsförebyggande råd i Tranås kommun. Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till reglemente för rådet och kommunstyrelsen har beslutat att anta reglemente för strategiskt brottsförebyggande råd i Tranås kommun.

Investeringar

I maj beslutade fullmäktige om att ge AB Tranåsbostäder i uppdrag att genomföra en nybyggnation av boende för fritids- och korttidsvistelse (Parkgården) samt nybyggnation av psykiatriboende (Aspagården).

Junkaremålsskolan F-6 samt anpassad grundskola är invigd och eleverna har flyttat in i skolan sedan höstterminsstart. Öppet hus för allmänheten kommer att ske i september.

Arbetet på Granelundsskolan fortskrider enligt plan och skolan ska stå färdig till höstterminsstart 2025.

Övrigt

Kommunfullmäktige har sedan tidigare beslutat om ekonomiskt stöd om 1 mkr till Tranås Bouleklubb. På fullmäktiges första möte för året beslutades om att finansiera med ytterligare 1,8 mkr. Utbetalning sker med 50 procent vid startbesked och resterande 50 procent vid inkommit slutbesked.

Kommunstyrelsen har tagit beslut om medfinansiering, tillsammans med Ödeshögs kommun, av busslinje 670 för att möjliggöra inpendling för gymnasieelever till Holavedsgymnasiet.

I Dagens Samhälles utmärkelse "Årets superkommun 2024" vann Tranås kommun i kategorin "Årets raket". Priset delades ut under Almedalsveckan i Visby. Årets raket tilldelas den kommun som tagit störst kliv framåt i jämförelse med förra årets ranking.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I avsnittet beskrivs väsentliga aspekter avseende styrning och uppföljning av kommunens verksamhet

Ledningsmodell

Kommunens utveckling ska bygga på god insyn och hög delaktighet i såväl beslutsprocess som genomförande. Alla relationer såväl mellan politik och verksamhet, såväl som mellan medarbetare och kund ska präglas av dialog och samverkan.

Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller såväl förtroendevalda som medarbetare. Utgångspunkten är att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och uppsatta mål.

Syftet med ledningsmodellen är att säkerställa att verksamhet styrs utifrån lagar och krav, politisk inriktning, att fastställda mål uppfylls samt att skattemedel används på bästa tänkbara sätt. Ledningsmodellen i sig är neutral och fungerar över tid, oavsett den politiska majoriteten.

Ekonomisk styrning

Den ekonomiska styrningen utförs genom att fatta beslut om budget, ekonomiska mål och uppföljning. Uppföljning sker genom delårsrapporter och årsredovisning. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning.

Budgetprocessen är en antagen riktlinje med syfte att reglera de delar av ekonomihandlingen som innefattar budgetprocessen och dess uppföljning.

En budgetberedning sammanträder årligen där nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper). Planen utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgettram. Fullmäktigebudgeten utgör en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer. Enligt Kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige fastställa budget för nästkommande år innan november månads utgång.

Hantering av budget för helägda kommunala bolag regleras i ägardirektiv via avkastningskrav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Uppföljning

Uppföljning liksom helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: mars, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsbokslut). Vid dessa rapporteringstillfällen ingår även Stadshuskoncernen. Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige. Varje förvaltning och bolag ska dock göra uppföljning månatligen.

Intern kontroll

Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet följa upp sin verksamhet utifrån mål, resultat, kvalitet, personal, ekonomi samt intern kontroll inom sitt område. Risker som har identifierats i verksamheten ska lyftas fram och bedömas enligt en särskild rutin.

Genom uppsiktsplikt har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar och en samordnande roll för intern kontroll inom hela kommunen. Kommunstyrelsen fastställer varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder.

Rapportering av intern kontroll ska ske till kommunstyrelsen senast den 1 mars varje år.

Vision 2040 – Tranås tar initiativet

Tranås kommun är en handlingskraftig kommun som ska nå minst 25 000 invånare år 2040. Tranås är platsen där handlingskraft går hand i hand med en välkomnande atmosfär och en aktiv livsstil. Det är ett medmänskligt och smart samhälle, som växer på ett hållbart sätt i balans med sina naturtillgångar. Goda kommunikationer suddar ut gränser mellan stad, landsbygd och omvärld och banar väg för attraktiva boendemiljöer nära skog, sjö och öppna landskap. Det är en idealisk livsmiljö, där vi kreativa kommuninvånare med gemensamma krafter utvecklar våra styrkor och formar vår framtid.

Tranås kommuns hållbarhetsstrategier

Inriktning för tillväxt, Strategi för social hållbarhet och Strategi för ekologisk hållbarhet visar hur Tranås kommun ska ta initiativet till att växa framöver samt hur kommunvisionen ska uppnås.

Ekonomisk hållbarhet - Inriktning för tillväxt

För att säkra Tranås kommuns framtid är det viktigt att vi fortsätter att växa. När staden och kommunen blir större, ökar våra möjligheter att agera till förmån för våra invånare i olika sammanhang. Samhällsutvecklingen pekar också mot att små kommuner har svårare att upprätthålla kompetenser och verksamheter utifrån de ekonomiska resurserna.

En befolkningstillväxt är positivt för varumärket Tranås kommun. Generellt sett i riket är bilden att kommuner med befolkningstillväxt i allmänhet har bättre ekonomi än kommuner med stagnerande eller minskande befolkning. Befolkningstillväxt innebär också kostnader för kommunen. Att såväl kommun, näringsliv, organisationer och kommuninvånare stärker sin ekonomiska kapacitet relativt omvärlden utgör en grund för ett gott liv i Tranås kommun, där det finns resurser för näringsliv och privatliv att blomstra, ge förutsättningar för en bra välfärd och där alla parter i kommunen

kan investera i framtiden. Befolkningstillväxten och den ekonomiska tillväxten behöver ske genom en väl balanserad tillväxt, beaktat social och miljömässig hållbarhet, för att bygga Tranås kommun riktigt stark nu och i framtiden.

Trots de sista årens minskade invånarantal har Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med cirka 600 invånare och har nu cirka 18 700 invånare. Tillväxtmål, stadsvision, ledstjärna samt olika satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Mycket av detta har varit positivt och lovar gott inför framtiden. Samtidigt står kommunen inför utmaningar när det gäller socioekonomi och demografi. Därför är det viktigt att fortsätta att sträva efter att öka antalet invånare i arbetsför ålder som också är i arbete.

Social hållbarhet

Den sociala hållbarhetsdimensionen utgår från alla människors lika värde. Utbildning, arbete, inkomst och kreativitet påverkar invånarnas välmående och är en förutsättning för en växande kommun. Det vi gör idag har betydelse för kommande generationers möjligheter till ett bra liv i Tranås kommun.

Social hållbarhet skapas genom samverkan där vi skapar samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen under hela livet. Ett samhälle med hög tolerans, där människors lika värde står i centrum vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen.

Strategin pekar ut vilken riktning som Tranås kommun ska ta inom social hållbarhet till 2035. Strategin innefattar sex målområden vilka medverkar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt de nationella folkhälsomålen;

1. Det tidiga livet
2. Utbildning, arbete & sysselsättning
3. Boende & närmiljö
4. Levnadsvanor
5. Jämställda & jämlika villkor
6. Trygghet, inflytande & delaktighet

Ekologisk hållbarhet

Tranås kommun är en hållbar kommun vilket innebär att miljö och klimatarbetet värderas högt. Strategi för ekologisk hållbarhet anger vilken riktning klimat- och miljöarbetet ska ha till 2035. Fyra fokusområden är utpekade: vår livsmiljö, klimat- och energi, boende och kommunens utveckling, samt avfall och konsumtion.

Kommunens miljö- och klimatarbete utgår från de nationella miljö kvalitetsmålen och de

globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Ekologisk hållbarhet handlar om att vårda naturresurser långsiktigt så att de kan fortsätta försörja mänskligheten och de kommande generationerna med det som behövs. Produktion av varor och tjänster får inte kompromissa med ekosystemens bärformåga, det vill säga naturen måste hinna återskapa uttagna resurser. Därför behöver vi värna den biologiska mångfalden och naturmiljön, bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga och trygga en god hushållning av naturresurserna.

Väsentliga personalförhållanden

I Tranås kommun är medarbetarna arbetsgivarens största resurs och tillgång för att kunna ge en god service och utveckling till kommuninvånarna. Det är därför viktigt att fortsatt arbeta med kompetensutveckling och en god arbetsmiljö för att verksamheterna ska kunna utvecklas och möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering. Men det är minst lika viktigt för att behålla den kompetens som redan finns i organisationen.

Utmaningen med kompetensförsörjning kommer att fortsätta. Det ökade personalbehovet ses fortsatt som en av kommunernas stora utmaning framöver, vilket också ökar konkurrensen om personalen. Om kommunerna inte lyckas rekrytera ses konsekvenser såsom kompetensbrist och högre lönekostnader. Tillgången på personal förväntas inte öka i samma takt och utsträckning som behovet av kommunal service ökar. Det ställer stora krav på att arbetsgivaren fortsätter att arbeta med kompetensutveckling och arbetsmiljöarbete för att kunna utveckla verksamheterna och möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering.

Som nämnt tidigare är medarbetarna den största tillgången i vår organisation och som arbetsgivare är det därför viktigt att fortsätta arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare

samtidigt som vi värnar om våra medarbetares välbefinnande och hälsa. Dels för att attrahera nya medarbetare och dels för att de som redan arbetar i kommunen ska trivas och vilja stanna kvar.

Bäst i branschen

Under våren 2024 fick Tranås kommun som arbetsgivare ta emot utmärkelsen *”Bäst i branschen – mest attraktiva och hållbara arbetsgivare inom branschen kommuner för 2023 års uppgifter”*.

”Attraktiv arbetsgivarindex” beskriver arbetsvillkoren i organisationen – med utgångspunkt om att goda arbetsvillkor leder till engagemang, effektivitet och ökar organisationens möjlighet att attrahera nya medarbetare. Nio nyckeltal från Nyckeltalsinstitutet har analyserats där bland annat tillsvidareanställningar, medianlön, kompetensutveckling, rörlighet nyanställda, personalansvar, sjukfrånvaro och avgångar ingår.

I jämförelse med övriga kommuner som använder sig av ”Attraktiv arbetsgivarindex” utmärker sig Tranås kommun under 2023 genom att ha låga sjuktal, både lång och kort, färre avgångar samt en högre andel tillsvidareanställningar. Avseende nyckeltalen för medianlön, personalansvar, rörlighet nyanställda

och tid för kompetensutveckling ligger Tranås kommun på branschmedianen.

Kommunens utvecklingsområde jämställdhet avseende chefskarriär. Nyckeltalet visar relationen mellan andelen chefer som är kvinnor och andel anställda som är kvinnor. I en jämställd organisation bör utfallet vara 1,0. Vid tidpunkten för insamling av data hade Tranås kommun 59 kvinnliga chefer och 28 manliga chefer. För att nå jämställdhet inom kommunen bör antingen andelen kvinnliga chefer öka med 10 personer eller behöver andelen manliga anställda medarbetare öka. Som arbetsgivare är kommunen stolt över utmärkelsen samtidigt som det finns utmaningar i delar av organisationen, och kommer att fortsätta arbetet för att vara en god och attraktiv arbetsgivare.

Arbetsmiljö

Kommunfullmäktige antog under 2022 ett nytt program för mångfald med tillhörande rutin innehållande ett nytt arbetssätt med aktiva åtgärder. Det är ett förebyggande och främjande arbete för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Rutinen och dess åtgärder bidrar till och kontrollerar uppfyllelsen av kommunens vision och mål för mångfaldsarbetet. Arbetet med aktiva åtgärder har integrerats i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete som varje chef följer upp i den årliga SAM-uppföljningen (systematisk uppföljningen av arbetsmiljön).

Tranås kommun har drygt 120 hälsoinspiratörer vilka är en viktig del i det förebyggande arbetsmiljöarbetet och även en del i att stärka det interna arbetsgivarvarumärket. Under hösten 2024 hålls en föreläsning för alla hälsoinspiratörer och cheferna där temat är klimakteriet. Tranås kommun är en arbetsplats som består av cirka 75 procent kvinnliga med-

arbetare som på ett eller annat sätt personligen kommer påverkas av klimakteriet. Klimakteriet är ett allt mer uppmärksammat ämne och har på senare tid även blivit en arbetsmiljöfråga då symptomen ofta förväxlas med stressrelaterad psykisk ohälsa och kan leda till felaktiga sjukskrivningar. Men med rätt kunskap och förståelse kan vi arbeta med tidiga insatser och förebygga så att vi istället kan skapa hälsofrämjande arbetsplatser.

Under hösten kommer en medarbetarenkät skickas ut till samtliga chefer med syfte att undersöka deras arbetsmiljö.

Onboarding

Som en del i arbetet för ett attraktivt arbetsgivarvarumärke har den kommunövergripande onboarding processen digitaliserats för att säkerställa att samtliga av Tranås kommuns nyanställda får den information de behöver inför att de påbörjar sin anställning. Onboarding är introduktionen av nya medarbetare. En genomtänkt introduktion med olika insatser kan minska stressen och skapa en trygg situation, både för nya medarbetaren och för kollegorna som redan finns på arbetsplatsen.

Förmåner

I Tranås kommun har medarbetarna möjlighet till ett individuellt friskvårdsbidrag som i år höjdes från 1 200 kronor till 2500 kronor per år. Utöver detta finns ett kollektivt bidrag på 400 kronor per medarbetare och år. Den kollektiva trivselpengen finns till för att främja arbetsgruppernas sammanhållning och välbefinnande genom att tillsammans genomföra trivselhöjande aktiviteter.

2024 togs beslut att inte genomföra den årliga personalfesten utifrån att närvaron har minskat under de senaste åren. Arbetsgivaren vill se över konceptet då man med denna fest vill visa uppsmuntran och önskar att så många som möjligt ska känna sig tilltalade att närvara. Utifrån att årets personalfest då uteblev visade arbetsgivaren uppskattning genom att under 2024 tillfälligt öka den kollektiva trivselpengen till att varje medarbetare genererar 600 kronor.

Under första halvåret av 2024 har 732 medarbetare nyttjat hela eller delar av sitt individuella friskvårdsbidrag, vilket är en ökning med 195 personer från samma tidpunkt föregående år. Alla anställda erbjuds 10 fria bad per år i kommunens simhall. Under första halvåret av 2024 har 151 medarbetare nyttjat förmånen.

Utöver ovan nämnda förmåner erbjuder Tranås kommun även anställda möjligheten att leasa en förmånscykel. En förmån som är bra både för den individuella hälsan men även för miljön. Som arbetsgivare arbetar kommunen kontinuerligt med nya förmåner då det är en del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Under 2024 har förmånen ”vissa vårdbesök på arbetstid” beslutats att införas den 1 januari 2025. Förmånen innebär att medarbetare som inte har möjlighet att planera in cellprov, mammografi samt PSA-prov utanför arbetstid, har möjlighet att få göra det på arbetstid.

Utöver förmånerna så har Tranås kommun en motionsklubb, Kommunens må bra klubb (KMK), med egen styrelse bestående av medarbetare i Tranås kommun. KMK erbjuder olika aktiviteter för medlemmarna, med fokus på friskvård och hälsa.

Schemaläggning och vikarieanskaffning

Arbetet med att underlätta schemaläggning och vikarieanskaffning utifrån de förändrade reglerna gällande dygnsvila har fortgått under våren. För att ha systemmässiga förutsättningar påbörjades ett projekt under 2023 för att införa en modul i redan befintligt lönesystem. Implementeringen har löpt på utifrån fastställd tidplan och i april var alla aktuella arbetsplatser, inom socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen, introducerade i det nya verktyget.

Avtalsår

Under 2024 inleddes förhandlingar om samtliga sex HÖK;ar (Huvudöverenskommelser) med SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) och Kommunal, Vårdförbundet, Läkarförbundet, Sveriges Lärare, Allmän Kommunal Verksamhet (AKV) och Akademikeralliansen. Det är första gången på lång tid som samtliga avtal går ut vid samma tillfälle och avtalen berör omkring 1,2 miljoner anställda inom kommuner och regioner. Förutsättningarna inför förhandlingarna var utmanande utifrån att kommuner och regioner haft ett mycket tufft ekonomiskt läge samtidigt som bristen på arbetskraft är stor. SKR kom under våren överens med Kommunal, Sveriges Lärare, AKV och Läkarförbundet om nya ettåriga avtal samt ett nytt avtal med Akademikeralliansen som löper på tillsvidare.

För första gången sedan 2008 blev det konflikt i kommun- och regionssektorn. Vårdförbundet tog under våren ut omkring 70 000 anställda i övertids-, mertids- och nyanställningsblockad och strejk. Efter nio veckor av konflikt kom parterna överens om ett nytt avtal på ett år. Stridsåtgärderna kom aldrig att omfatta Tranås kommun.

Kommunal varslade Tranås kommun om stridsåtgärd i form av övertids-, mertids- och nyanställningsblockad. Parterna kom dock överens dagen innan stridsåtgärden skulle verkställas. Trots att stridsåtgärderna inte verkställdes så innebar varslat en ökad arbetsbelastning under två veckors tid hos berörda chefer, administrativ personal, kommunledning, HR-avdelning med mera, utifrån att planera om stridsåtgärderna skulle verkställas.

Personalstatistik

Antal tillsvidareanställda per förvaltning	2024-07-31	2023-07-31	2022-07-31
Kommunledningsförvaltningen	76	72	68
HR- och arbetsmarknadsförvaltningen	70	76	79
Samhällsbyggnadsförvaltningen	118	122	116
Bygg- och miljöförvaltningen	17	16	14
Kultur- och fritidsförvaltningen	52	53	36
Barn- och utbildningsförvaltningen	656	653	651
Socialförvaltningen	674	683	651
Anställda i Tranås kommun	1 663	1 675	1 615

Antal tillsvidareanställda i kommunen har minskat 12 personer från samma tidpunkt föregående år, fördelat över flera förvaltningar. Flera förvaltningar har sett över sin organisation utifrån förändrade behov eller ekonomiska resurser.

Genom vakansprovning säkerställs att nyrekrytering enbart sker i nödvändigaste fall och att kompetensväxling sker i de fall inriktningen på tjänsten behöver ändas. Kommunstyrelsen har antagit en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan som varje förvaltning ska ha brutit ner utifrån sina egna respektive kompetensförsörjningsutmaningar nu och framöver. Genom att kartlägga nuvarande och kommande behov, kan varje förvaltning identifiera vilka eventuella åtgärder man kan behöva genomföra för att möta de utmaningar inom kompetensförsörjning som vi står inför.

Sysselsättningsgrad	2024-07-31	2023-07-31	2022-07-31
Kommunledningsförvaltningen	92,1 %	95,8 %	92,6 %
HR- och arbetsmarknadsförvaltningen	90 %	96,0 %	97,4 %
Samhällsbyggnadsförvaltningen	96,6 %	93,4 %	93,1 %
Bygg- och miljöförvaltningen	94,11 %	93,7 %	92,8 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	86,5 %	84,9 %	94,4 %
Barn- och utbildningsförvaltningen	83,3 %	90,6 %	90,6 %
Socialförvaltningen	69,8 %	66,6 %	62,5 %
Tranås kommun totalt	79,7 %	81,3 %	80,0 %

Andelen medarbetare med en heltidsanställning har från samma tidpunkt föregående år minskat med 1,6 procentenheter inom hela kommunen.

Det finns medarbetare som under många år haft partiell tjänstledighet men som under 2023 har fått ta ställning till att välja att antingen arbeta på den sysselsättningsgrad man har i anställningsavtalet, eller gå ner i tjänst och fortsätta att arbeta deltid (vilket inte gäller dem som omfattas av laglig rätt att vara tjänstlediga del av tjänst). Detta har gjort att flera har valt att gå ner i tjänst och i synnerhet inom barn- och utbildningsförvaltningen. Dessa förändringar har sedan verkställts under 2024. Tranås kommun arbetar fortsatt efter att tjänster i så stor utsträckning som möjligt ska annonseras på heltid, samt att medarbetare som önskar att öka sin sysselsättningsgrad bör erbjudas detta inom en period på sex månader, om verksamhetens behov tillåter det.

Inom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen minskar andelen heltidsanställningar, medan kultur- och fritidsförvaltningen, bygg- och miljöförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningen ökar sina andelar. När det gäller socialförvaltningen, som är den förvaltning som över tid har haft lägst andel heltidsanställ-

ningar inom Tranås kommun, fortsätter förvaltningen att öka sin andel till följd av deras riktade arbete med att öka andelen heltidsanställda medarbetare. Socialförvaltningen har haft detta arbetssätt under en längre tid, som innebär att man ska arbeta enligt den sysselsättningsgraden som står i ens anställningsavtal.

I Tranås kommun arbetas för att heltid ska vara norm på sysselsättningsgraden vid nyanställning, och vi strävar efter att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta på en högre sysselsättningsgrad, under förutsättning att det finns ett behov i verksamheten och att ekonomin tillåter det. Detta är en viktig del i arbetet med kompetensförsörjningen i Tranås kommun. Kompetensförsörjningen kommer att vara en av våra största utmaningar framöver och då behöver vi som arbetsgivare sträva efter att fler arbetar heltid för att kunna möta kommuninvånarnas behov.

Jämställdhet och mångfald

Andelen heltidsanställda	2024-07-31	2023-07-31	2022-07-31
Kvinnor	74,8 %	78,2 %	76,7 %
Män	93,5 %	93,2 %	91,9 %

Tranås kommun har sedan 2022 ett program för mångfald med tillhörande rutin om arbetssätt för aktiva åtgärder. I Tranås kommun är

det en övervägande andel män som arbetar heltid, vilken de senaste åren ökat för varje år. I år finns en minskning på 3,4 procentenheter hos de heltidsarbetande kvinnorna. En förklaring till minskningen kan vara den som presenterats ovan gällande medarbetare som har fått ta ställning till att arbeta på den sysselsättningsgrad som står i anställningsavtalet och inte längre vara partiellt tjänstledig. Detta är troligtvis en av förklaringarna till att andelen heltidsanställningar har minskat bland kvinnorna.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	2024-07-31	2023-07-31	2022-07-31
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,16 %	6,39 %	6,72 %
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	3,05 %	3,08 %	2,61 %
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,67 %	7,01 %	7,2 %
Sjukfrånvaro för män	4,48 %	4,42 %	5,17 %
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	7,72%	6,27 %	8,13 %
Sjukfrånvaro 30 – 49 år	6,35%	6,69 %	6,49 %
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	6,12%	6,16 %	6,59 %

Tranås Energi AB

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Bolaget har ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, ”Winningtemp”. Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	16	35	51	50
Andelen heltidsanställda (%)*	79	98	92	92
Sjukfrånvaro total (%)**	2,0	2,2	2,2	2,3
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,0	2,2	2,2	2,3

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

AB Tranås bostäder

Värdegrunden har de senaste åren varit och fortsätter även framåt att vara en viktig grund för bolaget och dess medarbetare och ska genomsyra arbete, beslut och förändringar som genomförs på AB Tranås bostäder. Den årliga medarbetarundersökningen bearbetas löpande genom handlingsplaner och aktiviteter. Områden som fortsätter vara i fokus med planerade insatser och aktiviteter är utveckling av

ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjning samt organisatorisk och social arbetsmiljö. Resultatet från årets medarbetarundersökning visar förbättrade resultat inom samtliga delområden och arbetet med uppdatering av handlingsplaner inom arbetsmiljöområdet framåt pågår.

Under det senaste året har rekryteringar skett inom såväl driftorganisation som inom administrativa delar av verksamheten. Bra rekryteringar och introduktioner för nya medarbetare har resulterat i positiv påverkan på verksamheten i stort och personalgruppen som helhet, vilket gör detta till en viktig process även framåt.

Arbetet med grupputvecklingsinsatser fortsätter med syftet att utveckla såväl enskilda grupper som verksamheten i stort. Målet är en effektiv och samverkande verksamhet som bidrar till utvecklingen inom de strategiska fokusområdena. Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställs kvalitet och ständiga förbättringar utifrån lagar, krav, riktlinjer verksamhetsmål.

Utfall 2024-08	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-08 (totalt)
Antal anställda (st)*	11	16	27	25
Andelen heltidsanställda (%)*	100	100	100	96
Sjukfrånvaro total (%)**	2,4	2,1	2,2	3,5
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,8	1,7	1,7	2,6

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

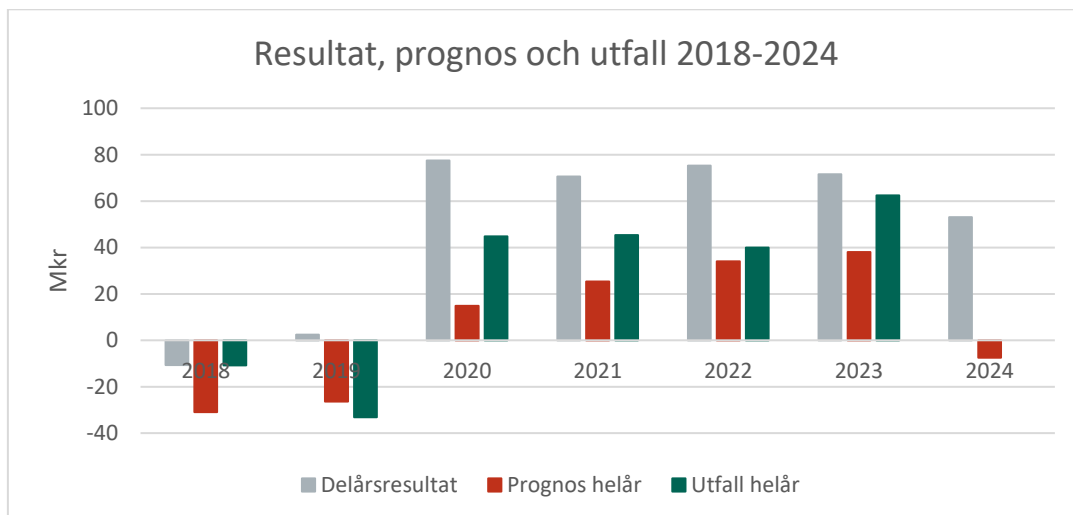
En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter, vilket även ska prägla hela kommunkoncernen. Det är kommunfullmäktige som beslutar om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Delårsresultat

Tranås kommun redovisar efter åtta månader ett överskott på 53 mkr (71,5 mkr), vilket är 18,5 mkr sämre än samma tidpunkt förra året. Generellt sett är delårsresultaten höga jämfört med årsresultaten. Några bidragande orsaker är att lönekostnaderna är ojämnt fördelade över året, vilket även gäller pensionskostnaderna. Sommarmånaderna medför ofta lägre kostnader för verksamheterna medan kostnaderna för anskaffade varor och tjänster tenderar att öka i slutet av året.

Prognosresultat för helåret 2024

Helårsprognosen visar på ett underskott om -7,5 mkr, vilket är en negativ avvikelse på 8,8 mkr jämfört med det budgeterade helårsresultatet på 1,3 mkr. Mer information om helårsprognosen finns att läsa under driftsredovisningen, sidorna 46–48.

God ekonomisk hushållning

Kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning har reviderats och beslut har tagits i kommunstyrelsens arbetsutskott. Ärendet kommer behandlas av kommunfullmäktige under hösten. Riktlinjen innehåller kommunens finansiella mål. I samband med fullmäktiges budgetbeslut 2023, beslutades om nya prioriterade mål för kommunkoncernen. Målen grundar sig ur kommunens tre hållbarhetsstrategier; inriktning för tillväxt, strategi för social hållbarhet och strategi för ekologisk hållbarhet. En utvärdering av god ekonomisk hushållning sker i delårsrapporten och årsbokslutet.

Målet är uppfyllt
 Målet uppfylls delvis
 Målet uppfylls inte

Uppföljning av finansiella mål

Kommunen har tre finansiella mål, vilka är kopplade till årets resultat, soliditet och budgetefterlevnad.

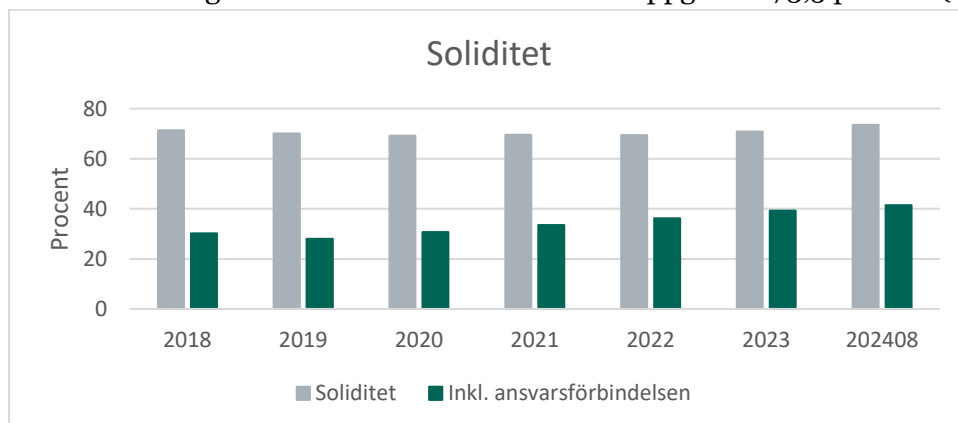
Årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag			
	Prognos 2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat (mkr)	-7,5	62,4	40,0
Resultat i % av skatteintäkter och bidrag	-0,5 %	4,5 %	3,0 %
Genomsnitt 3-årsperiod	2,4 %	3,7 %	3,47 %
Slutsats	Målet är uppfyllt, då resultatet i genomsnitt på tre år överstiger två procent.		

I praxis finns en tumregel om att ett överskott på två procent av skatteintäkterna och generella bidrag är tillräckligt för att behålla förmågan att leverera service till sina medlemmar (Donatella, Petersson och Brorström, 2007). Tankegången som från början låg till grund för det så kallade tvåprocentmålet var att sektorn med ett tvåprocentigt överskott skulle kunna finansiera samtliga investeringar med skatteintäkter och generella bidrag, utan att öka skuldsättningsgraden. Denna regel tillämpas i många enskilda kommuner. Givet olika nivåer på soliditet och investeringar bör tvåprocentmålet inte vara relevant i alla kommuner, utan beroende av lokala förutsättningar. Därmed kan det finnas anledning att antingen ha ett högre eller lägre resultatmål än så. Helårspronosens utfall på underskott om -7,5 mkr ger -0,5 procent i resultat av skatteintäkter och bidrag, vilket innebär att kommunen för det enskilda året inte klarar praxis. Finansiella målet om ett resultat på minst två procent i genomsnitt på tre år är dock uppfyllt, då utfallet för åren 2022–2024 i genomsnitt blir 2,4 procent.

Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 20 %			
	2024-08-31	2023-12-31	2022-12-31
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse pensioner (%)	41,4 %	39,2 %	36,2 %
Slutsats	Målet är uppfyllt.		

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Tranås kommun har de senaste tre åren redovisat positiva resultat vilket stärkt soliditeten. Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse uppgår per 2024-08-31 till 41,4 procent (2023-08-31 39,7 %).

Soliditeten enligt den så kallade blandmodellen uppgår till 73,5 procent (2023-08-31 72,1%).

Vid konflikt mellan verksamhetsmål och ekonomiska resurser gäller att nämndernas och förvaltningarnas nettokostnader sammantaget ryms inom tilldelade budgetramar

	Prognos 2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Nämndernas avvikelse mot budget, överskott (+) / underskott (-)	-9 mkr	1,3 mkr	-3 mkr
Slutsats	Målet är inte uppfyllt då nämndernas helårsprognos innebär ett underskott om dryga -9 mkr.		

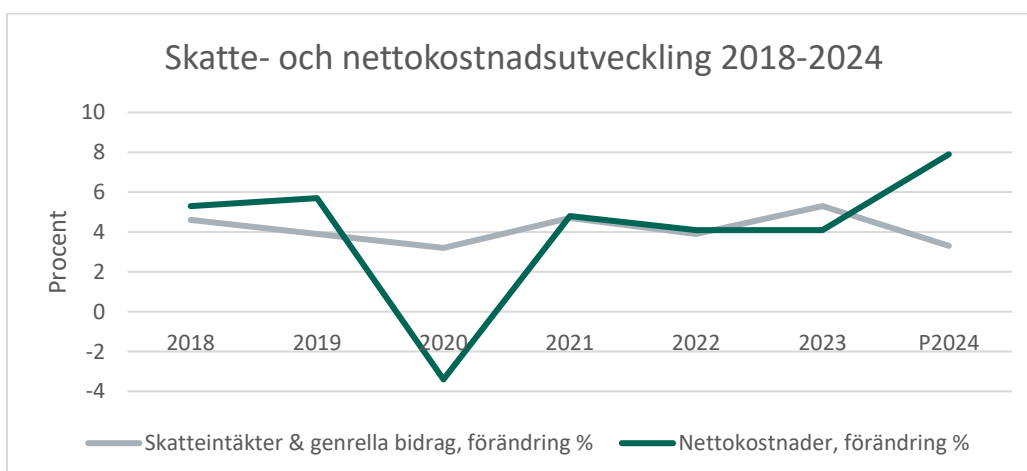
Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket värde som möjligt av varje satsad krona. Det innebär att tillgång till ekonomiska och andra resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och verksamhetens inriktning och omfattning, vilket är innebörden av tredje fokusmålet.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för god ekonomi är balans mellan intäkter och kostnader. Tranås kommuns skatteintäkter samt intäkter från generella statsbidrag och kommunala utjämningsystemet är prognosticerade att öka med 45,7 mkr jämfört med 2023, vilket är en prognosticerad ökning med 3,3 procent. I SKR:s senaste prognos gav skatteavräkningarna en positiv avvikelse på 4,9 mkr.

Under 2024 beräknas kommunens nettokostnader öka med 105 mkr, vilket motsvarar en ökning på 7,9 procent. Nettokostnadsökningen kommer av generella prisökningar men främst av på grund av de ökade pensionskostnaderna. Realt sett minskar skatteunderlaget, då hänsyn till prisökning tas, då nettokostnaderna ökar med 7,9 procent men skatteintäkterna enbart beräknas öka med 3,3 procent. Kommunens utveckling följer SKR:s prognos om negativt realt skatteunderlag för 2024.

Skatte- och nettokostnadsutveckling	Prognos 2024	2023	2022
Skatteintäkter och utjämnings, mkr	1 427,4	1 381,7	1 312,3
Ökning skatteintäkter och utjämnings jämfört med föregående år	3,3%	5,3%	3,9%
Verksamhetens nettokostnad inkl. finansnetto, mkr	-1 434,9	-1 329,9	-1 277,5
Ökning (+) /minskning (-) i % jämfört med föregående år	+7,9%	+4,1%	+4,1%

Ovan tabell visar procentuell ökning, och minskning, av skatte- och nettokostnadsutvecklingen mellan 2018–2024. Grundläggande för att redovisa positiva resultat är att skatteintäkterna ökar mer än nettokostnaderna, med undantag av åren 2021–2023. Dessa år ökar nettokostnaderna procentuellt

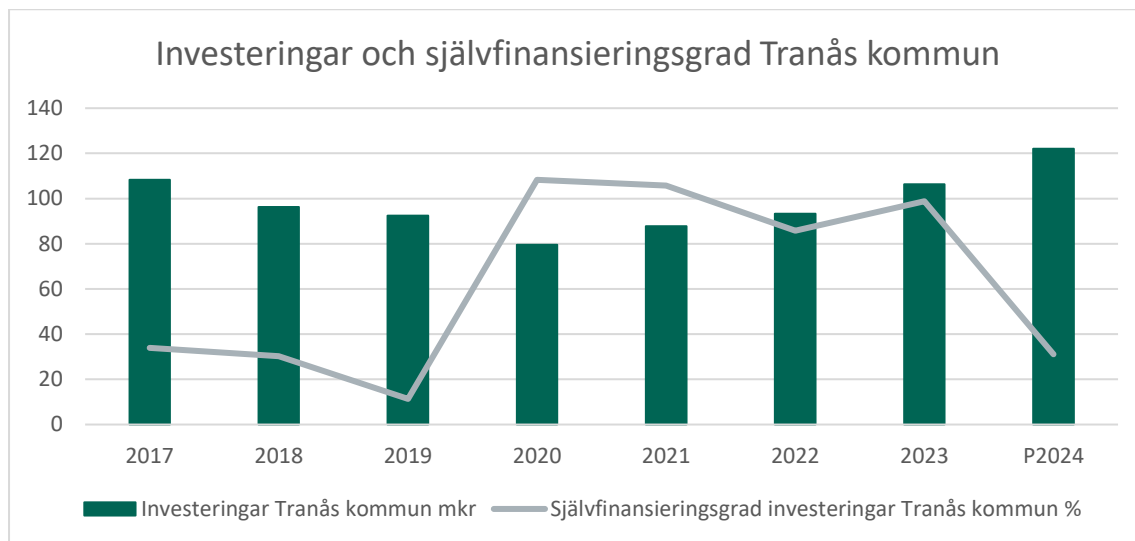
lite mer än skatteintäkterna men då kommunens nettokostnader sjönk kraftigt år 2020 var skatteintäkterna i kronor fortfarande högre än nettokostnaderna åren 2021–2023 och bidrog till positiva resultat. Åren 2018–2019 stämmer antagandet då Tranås kommun uppvisade negativa resultat. Även prognosen för 2024 visar att nettokostnaderna kommer att överstiga skatteintäkterna, vilket enligt prognosen för 2024 kommer resultera i ett underskott.

Självfinansieringsgrad av investeringar

Tranås kommun har som mål att kommunens investeringar ska vara självfinansierade, det vill säga finansierade av årets avskrivningar, avsättningar och årets resultat. Kommunen har en demografisk utveckling som kräver alltmer välfärdstjänster samt åldriga verksamhetslokaler som leder till att investeringsbehovet har ökat. Helårsprognosen för investeringar 2024 uppgår till 122 mkr (106 mkr). Investeringsbudgeten är 135 mkr. Investeringsutrymmet med en prognos på -7,5 mkr i resultat, uppgår till 38 mkr. Det innebär att kommunen inte kommer att kunna självfinansiera alla årets investeringar.

Kommunkoncernens totala investeringsbudget för år 2024 är 516 mkr, och enligt senaste prognos kommer utfallet bli 522 mkr. Anledningen till att budgeten överskrids beror främst på investeringar i tillkommande bolag i koncernen AB Tranås bostäder som inte fanns när budgeten beslutades.

Prioriteringar är en nödvändighet för att klara av de investeringar som krävs för framtiden. Ett omfattande arbete med investeringsprövning är en nödvändighet för hela kommunkoncernen med tanke på lånesituationen samt den prisutveckling vi nu ser. Kommunens lokalgrupp arbetar tillsammans med Tranås bostäder för en god lokalplanering kommande år.

Kommunövergripande prioriterade mål

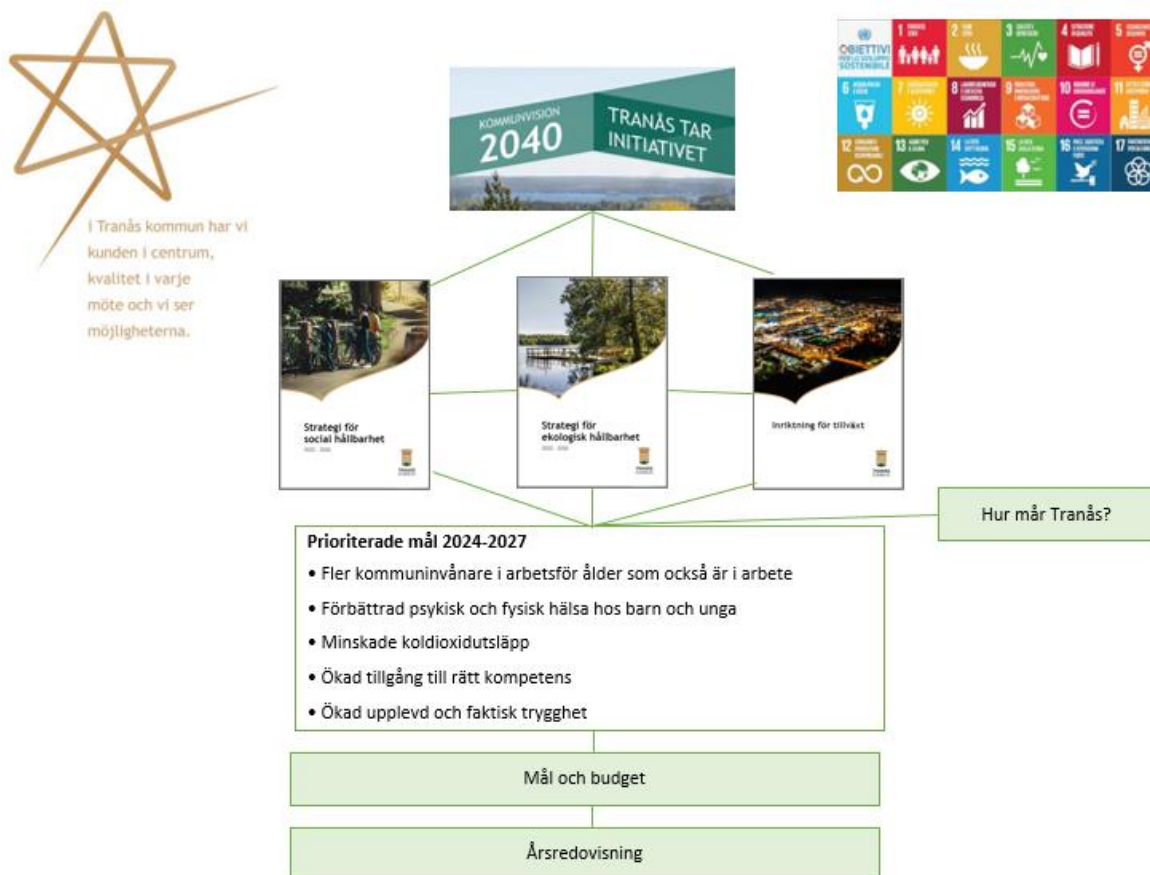
Kommunfullmäktige beslutade i november 2023 om fem prioriterade mål som är särskilt viktiga för Tranås kommuns utveckling under åren 2024–2027. Dessa mål kopplar till de tre hållbarhetsstrategierna. Indikatorer finns kopplade till respektive mål för att kunna bedöma måluppfyllnad.

Kommunens nämnder och styrelser medverkar till måluppfyllelse av de prioriterade målen genom att i verksamhetsplanen definiera vad verksamheten ska arbeta mot i form av mål, aktiviteter och indikatorer som är anpassade till den egna verksamheten. Tranås kommun möter invånarnas förväntan på kvalitet, service och en verksamhet där ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet genomsyrar det vi gör.

De prioriterade målen beskriver långsiktiga effekter och resultat i vad som ska genomföras. De utgör en grund för nämndernas och bolagens verksamhetsplaner och handlar om att uttrycka hur Tranås kommun möter invånarnas förväntan på kvalitet i kommunens verksamheter. Det vill säga att vi gör rätt saker till rätt kostnad vid rätt tillfälle.

Alla mål hänger ihop

De prioriterade målen kopplar till de Globala målen, Agenda 2030. FN antog den 25 september 2015 tillsammans med världens ledare 17 globala hållbarhetsmål som syftar till att skapa en hållbar utveckling som innebär att vi tillgodoser dagens behov i samhället utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Agenda 2030 integreras i målstyrningen så vi kan utveckla Tranås kommun och växa på ett hållbart sätt (ekonomiskt, socialt och ekologiskt). De lokala och globala målen hänger ihop och finns som stöd i vår planering för att säkerställa att vi gör rätt saker för de som bor och verkar i Tranås kommun både nu och i framtiden.

Uppföljning av kommunövergripande mål

Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete		
Indikatorer och önskad utveckling	Startvärde	Utfall 2024
Antal kommuninvånare i åldersgruppen 30–50, ska öka (SCB)	4 533 (2023-12-31)	4 515 (2024-06-30)
Andelen kommuninvånare i åldersgruppen 30–50, ska öka (SCB)	24,2 % (2023-12-31)	24,1 % (2024-06-30)
Arbetslösheten hos kommuninvånare i åldersgruppen 30–50, ska minska (Arbetsförmedlingen)	6,4 % (2023-12-31)	6,8 % (2024-08-31)
Arbetslösheten i Tranås kommun ska vara lägre än rikets (Arbetsförmedlingen)	Tranås 6,5 % Riket 6,6 % (2023-12-31)	Tranås 7,1 % Riket 6,8 % (2024-08-31)

Sedan årsskiftet har antalet kommuninvånare minskat med 18 personer vilket motsvarar 0,1 procentenheter, dock finns en ökning av personer i gruppen 30–39 år. Likt befolkningsutvecklingen i flera kommuner minskar även antalet kommuninvånare i Tranås kommun. Enligt SCB:s prognoser kommer kommunen fortsätta minska i totalt antal invånare men tillväxtsatsningar genomförs med mål om att andelen 30–50 år framöver ska öka. Exempel på tillväxtsatsningar är att öka tillgången till villabebyggelse som bedöms bidra till en ökad inflyttning till kommunen. Tranåsbostäder ser att deras större lägenheter ofta hyrs ut till inflyttande barnfamiljer som letar annan boendeform än hyresrätt.

Tranås kommun hade under januari en arbetslöshet på 7,1%, under maj månad sjönk den ner till 6,3% för att sedan åter stiga till 7,1% per sista augusti. Arbetslösheten i riket under augusti var 6,8% och i Jönköpings läns 5,9%. Arbetsförmedlingens prognos är att arbetslösheten ska fortsätta att öka under 2024, men i takt med att ekonomin återhämtar sig sjunka under 2025. Sannolikt kommer även Tranås kommun att följa den trenden.

För att fler kommuninvånare i arbetsför ålder ska komma i arbete är Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen en viktig aktör. Förvaltningen utvecklar befintliga insatser och tar fram nya arbetsätt för att skapa bättre förutsättningar för individen att ta sig ut på arbetsmarknaden och/eller studier, och/eller annan bidragsform från annan instans (exempelvis Försäkringskassan). Ett sätt att mäta effekten av förvaltningens arbete är hur många individer som är i behov av ekonomiskt bistånd. Om antalet minskar innebär det att individen har kommit till självförsörjning. Sedan årsskiftet har antalet individer med ekonomiskt bistånd per sista augusti minskat med 35 individer. Antalet individer som ansökt och fått beviljat ekonomiskt bistånd har sjunkit markant sedan 2021 när Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete startade. Målsättningen kommande år är att mäta antal hushåll istället då denna siffra är lättare att följa under hela året.

Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga		
Indikatorer och önskad utveckling	Startvärde	Utfall 2024
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7–20 år, ska öka (Kolada ID U09800)	29,3 (2021)	32,7 (2022)
Andelen ”Jag kan alltid lita på någon vuxen i skolan när det verkligen gäller” ska öka	Våren 2025	Ej tillgänglig

Att barn och unga idrottar är betydelsefullt för en god fysisk och psykisk hälsa. En stor andel barn och unga i Sverige föreningsidrottar. Under 2000-talet har aktivitetsnivån stadigt minskat och covid

19-pandemin slog hårt mot ungas idrottande men nu pågår en återhämtning. Tranås kommun följer den nationella trenden. Efter att ha tappat barn och ungdomar under pandemin har det skett ett trendbrott där en positiv förflyttning syns, där barn och ungdomar har hittat tillbaka till idrotten. Utfall för 2023 kommer i slutet av året och prognosen är att antalet deltagartillfällen fortsätter att öka.

Indikatorn ”Elever med problematisk frånvaro mer än 30%” har bytts ut då indikatorn inte längre används. Indikatorn var kopplad till ett SKR-projekt som är avslutat. Ny indikator är ”Jag kan alltid lita på någon vuxen i skolan när det verkligen gäller”. Indikatorn används i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan och ingår från och med läsåret 24/25 i skolornas systematiska kvalitetsarbete. Första utfallet av indikatorn kommer under våren 2025, därefter kommer indikatorn årligen att följas upp i en återkommande enkät.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen pågår en förskjutning mot ett mer förebyggande och främjande elevhälsoarbete. Arbetet sker i samarbete med specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Kultur- och fritidsförvaltningen genomför egna aktiviteter såsom läsläsning och lovaktiviteter på EPIC och biblioteket, funkisfabriken och dans för hälsa på kulturskolan för att bidra till ökad psykisk och fysisk hälsa. Samhällsbyggnadsförvaltningen eftersträvar en hög standard på gång- och cykelvägnätet för att möjliggöra en högre rörelsegrad bland kommunens invånare. För en förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga planerar tillväxtavdelningen för en god bebyggd miljö som ger förutsättning för rörelse och sociala mötesplatser samt bostadsområden med olika boendeformer för att reducera risken för segregation.

Ökad upplevd och faktisk trygghet		
Indikatorer och önskad utveckling	Startvärde	Utfall 2024
Antal anmälda våldsbrott, antal /100 000 invånare ska minska (Kolada ID 07403)	1 133 (2022)	1 232 (2023)
Andelen medborgare som känner sig trygga utomhus där man bor när det är mörkt ute, ska öka (%) (SCB)	79,8 (2023)	V 51
Andelen invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, ska minska (Kolada ID U01413)	24,3 (2023)	V 46

Tranås kommun har en negativ förflyttning från 2022 till 2023 i antalet anmälda våldsbrott, det våldsbrottet som sticker ut är våld i nära relation. Indikatorn utvärderas genom att antalet anmälda brott divideras med antalet invånare och multipliceras med 100 000, för att kunna få en jämförbarhet.

Att antal anmälda våldsbrott ökar i samhället och kan bero på flera olika faktorer. Det finns en ökad medvetenhet att rapportera vilket lett till att fler människor rapporterar in brott som de tidigare inte kanske skulle anmält. Sannolikt beror ökningen av anmälda våldsbrott på en kombination av faktisk ökning i brottslighet och ökade ansträngningar för att rapportera, upptäcka och registrera brott.

Kommunen samarbetar inom SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid), vilket är en samverkansmetod för att upptäcka och motverka tidig kriminalitet. Samarbetet kommer utvecklas med en tydlig styrgrupp och utökas från inriktning högstadiet/gymnasiet med inriktning mellanstadiet. Barn- och utbildningsförvaltningen genomför ett utökat vålds- och suicidpreventivt arbete inom skolan. Tillväxtavdelningen planerar även för utformning av bebyggda miljöer som reducerar risken för brott samt säkra trafikmiljöer för en ökad upplevd och faktisk trygghet.

Att medborgare känner sig trygga utomhus där man bor när det är mörkt ute hör ihop med att känna tillit. Tranås kommun har en positiv trendkurva från 2022 till 2023. Denna indikator är hämtad från SCB:s medborgarundersökning. Utifrån EST:s (effektiv samordning för trygghet) kartläggning av inrapporterade händelser/iakttagelser i Tranås kommer aktiviteter tas fram för att bidra till en ökad trygghet. Kontinuerliga samtal förs med invånarna i Tranås för att få en delaktighet kring trygghetsfrågor och öka kommunens kännedom om hur tryggheten kan stärkas. Kultur- och fritidsförvaltningen har tillsammans med föreningslivet under året genomfört fyra trygghetsvandringar. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar för en lugn och trygg rast- och skolmiljö. Tranåsbostäder genomför projektet ”Trygga grannar” tillsammans med Tranås kommun, Länsstyrelsen i Jönköpings län samt fastighetsbolagen Vätterhem och Junehem. Tranås Energi har i uppdrag att genomföra en översyn av gatubelysningen syftande till att ge förslag på förbättringar ur ett trygghetsperspektiv.

I Tranås kommun är tilliten hos kvinnor lägre än hos männen. Utbildningsnivån har betydelse för tilliten. De med eftergymnasial utbildning har en högre tillit till andra. Invånarna mellan 16–29 år har lägst tillit till andra och de mellan 30–44 år samt 65 år och äldre har en högre tillit till andra. Det går även att se skillnader vart i Tranås kommun man bor. I Jönköpings län är avsaknaden av tillit till andra högre än i riket, för både män och kvinnor.

Minskade koldioxidutsläpp		
Indikatorer och önskad utveckling	Startvärde	Utfall 2024
Antal el- och gasfordon i Tranås kommun ska öka (st) (Tranås kommun)	Elfordon 254 Gasfordon 39 (2022)	Elfordon 330 Gasfordon 46 (2023)
Andelen fossilberoende fordon i kommunorganisationen ska öka (Kolada ID U07917)	52,6 % (2022)	59,2 % (2023)
Antal ton växthusgasutsläpp per person i Tranås kommun ska minska (exklusive konsumtionsutsläpp) (Kolada ID No0401)	3,11 ton/invånare (2021)	2,93 ton/invånare (2022)
Antal ton växthusgasutsläpp per person i Sverige enbart konsumtionsutsläpp (Naturvårdsverket)	Totalt ca 7,6 ton (2020)	Totalt ca 8,4 ton (2021)

Både antalet och andelen fossilberoende fordon inom kommunens organisation ökar. Utsläppen av växthusgaser exklusive konsumtionsutsläpp per invånare i kommunen minskar, men om FN:s klimatmål ska nås behöver koldioxidutsläppen minska med 13–15 procent per år. Tre områden har pekats ut inom kommunen för att bidra till att kommunens och FN:s mål nås:

1. Arbetar för en fossilfri fordonspark.
2. Arbetspendlingen- insatser för en fossilfri arbetspendling.
3. Bränslekrav i transportupphandlingar.

De konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen för den svenska befolkningen är cirka 8 ton per person och år. Detta motsvarar en minskning av per capita-utsläppen på 29 procent sedan 2008 jämfört med år 2021. Dock finns en ökning mellan 2020 och 2021, från 7,6 ton till 8,4 ton, vilken beror på en tillfällig minskning av resandet under pandemin. De konsumtionsbaserade utsläppen omfattar utsläpp från varor och tjänster som används i Sverige oavsett var utsläppen sker. Utsläppen kan därmed ske både inom Sveriges gränser och i andra länder, varav indikatorn mäts per person i Sverige.

Kostavdelningen arbetar för att minska matsvinnet i kommunens kök och serveringslokaler, och genom ökad andel ekologiska varor bidra till minskad användning av konstgödsel och bekämpningsmedel. Ett av VA- och avfallsavdelningens större uppdrag är att motverka utsläpp till vatten, eftersom eventuella utsläpp skulle medföra en stor miljöpåverkan. Avdelningen renar därför vatten från hushåll och verksamheter för att det ska bli så lite miljöpåverkan som möjligt lokalt för sjön Sommen men även för Östersjön.

Restavfall är det avfall som återstår efter att allt återvinningsbart och miljöfarligt avfall har sorterats ut, såsom förpackningar, matavfall och farligt avfall. Restavfallet skickas till förbränning. För att nå en mer hållbar resurshushållning och bidra till minskade mängder restavfall samt kostnader för behandling, är det angeläget inom avfallsavdelningen att arbeta med avfallsförebyggande åtgärder. Detta för att minimera felsortering och främja en ökad återvinning av förpackningsmaterial.

Hos Tranås Energi pågår planer på en andra andelsägd solpark. Planerna har försenats något men förhoppningen är att tillstånd kommer ges under första halvan av september i år, varpå andelar kan börja säljas. Tranåsbostäder har genomfört energitredningar på Bredstorps IP och i simhallen som visar på möjligheter till energieffektiviseringsåtgärder, vilket är ett prioriterat område för bolaget generellt.

Ökad tillgång till rätt kompetens		
Indikatorer och önskad utveckling	Startvärde	Utfall 2024
Andelen invånare med eftergymnasial utbildning ska öka (%) (Kolada ID N01982)	33,3 (2022)	33,9 (2023)
Utfallet i Attraktiv arbetsgivarindex ska öka (Nyckeltalsinstitutet)	91 (2022)	108 (2023)
Antalet personalavgångar ska minska (Tranås kommun)	192 st 11,8% (2022)	136 st 8,2% (2023)

Andel invånare med eftergymnasial utbildning i Tranås kommun har ökat över tid sedan år 2000, dock går det i en långsam takt.

Attraktiv arbetsgivarindex beräknas utifrån nio nyckeltal och mäts av Nyckeltalsinstitutet utifrån data som Tranås kommun levererar årligen. Ju högre utfall, desto bättre är arbetsgivarindexet. Data levereras på årsbasis vilket gör att det inte finns något nytt index att presentera till delårsrapporten. Genom att fortsätta att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare, arbeta för en god arbetsmiljö, tidiga insatser för att motverka sjukfrånvaro är målsättningen att fortsätta att öka indexutfallet. 2023 års utfall innebar att Tranås kommun hade högst index av alla kommuner som levererade data till Nyckeltalsinstitutet.

Både antalet och andelen personalavgångar har minskat mellan 2022 och 2023. I uppgifterna är pensionsavgångar inkluderade. Kommunen arbetar aktivt med friskvård och förmåner för att medarbetarna ska trivas och vilja stanna kvar i kommunorganisationen. Medarbetaren är kommunens viktigaste tillgång. Kommuner har generellt en ökad omsättning av personal och det är inom offentlig sektor i högsta grad arbetstagarens marknad. Därför är det viktigt att fortsätta att stärka arbetsgivarvarumärket Tranås kommun bland annat genom att kontinuerligt stärka chefsleden på olika sätt så att det finns en kraft och ork att driva ett konstruktivt arbetsmiljöarbete i hela organisationen.

Socialförvaltningen arbetar med att skapa förutsättningar för alla medarbetare att ha en heltidstjänst och möjlighet att arbeta heltid. Tranås kommun har satt som mål att 85 procent av tillsvidareanställda medarbetare ska vara heltidsanställda. Arbetet med att öka andelen heltidsanställda pågår inom alla sektioner inom förvaltningen och i första hand erbjuds heltidsanställningar vid nyanställningar. Alla sektioner utom särskilt boende har en ökande trend vad gäller andelen heltidsanställda, vilket bidragit till ökningen med 4,4 procentenheter från föregående år.

En annan viktig del för att tillgodose rätt kompetens inom kommunen är Holavedsgymnasiets programutbud, där dimensionering finns utifrån arbetsmarknadens behov.

Slutsats god ekonomisk hushållning

Den sammanfattande bedömningen är att Tranås kommun kommer att uppnå en god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål. Huvudsakligen grundas bedömningen på att två av tre finansiella mål och tre av fem prioriterade mål förväntas vara uppfyllda till årsskiftet. Det sista finansiella målet förväntas inte uppnås då nämnderna totalt prognosticerar en negativ avvikelse mot budget. De senaste årens goda resultat gör att kommunen ändå uppfyller målet om två procent i snitt på en treårsperiod vilket kan anses som god ekonomisk hushållning över tid.

Lågkonjunkturen och de nya befolkningsförutsättningarna påverkar kommunens tillväxtmål negativt med ökad arbetslöshet och minskad befolkning. Denna utveckling följer samhällsutvecklingen och är inte något specifikt för Tranås kommun.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

En balanskravsutredning ska redovisas i årsredovisningen enligt 11 kap. 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det finns krav att kommuner ska ha en ekonomi i balans. Vid negativt resultat ska kommunfullmäktige anta en åtgärdsplan för hur det negativa underskottet ska återställas de närmaste tre åren i enlighet med 11 kap. 12 § Kommunlagen. Upplysning ska lämnas om hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och om det balanskravsresultat som återstår att reglera. Att balanskravet uppfylls är en grundförutsättning för långsiktig stabilitet.

Tranås kommun helårsprognos är ett underskott om -7,5 mkr för år 2024. Genom disponering av medel ur resultatutjämningsreserven uppgår årets balanskravsresultat till 0 mkr.

Avstämning balanskrav	Prognos	
	2024	Utfall 2023
Årets resultat	-7,5	62,4
Avgår realisationsvinster	-8,8	-3,2
Avgår realisationsförluster	5,2	2,2
Oreal. vinst/förlust i värdepapper	-4,0	2,8
Återför oreal vinst/förl värdepapp	0	2,9
Synnerliga skäl att inte återställa	0	0
Reservering RUR	0	-1,4
Disponering RUR	15,1	0
Balanskravsresultat	0,0	54,3

Resultatutjämningsreserv

I enlighet med kommunfullmäktiges regler för god ekonomisk hushållning finns beslut om resultatutjämningsreserv, vilket gjort det möjligt för kommunen att reservera delar av ett

positivt resultat i en resultatutjämningsreserv. Denna reserv kan sedan användas för att jämna ut resultat över en konjunkturcykel. 2023 var sista året medel i resultatutjämningsreserven kunde reserveras då resultatutjämningsreserven från 2024 i lagstiftningen ersatts med en resultatreserv. Reserverade medel i resultatutjämningsreserven kan disponeras till år 2033. Kommunfullmäktige beslutar om resultatreserv hösten 2024 i den reviderade riktlinjen för god ekonomisk hushållning.

Resultatutjämningsreserv, mkr	Prognos
	2024
Ingående värde	27,6
Disponering av RUR	-15,1
Utgående värde	12,5

Återställande av negativt balanskravsresultat

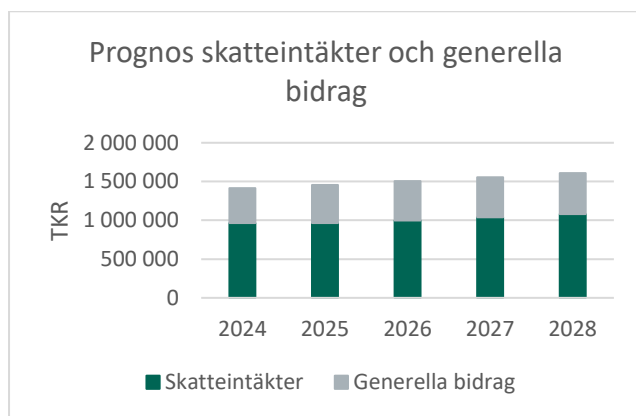
Vid ingången av år 2024 finns inga negativa balanskrav att återställas. Då resultatutjämningsreserv nyttjas för att återställa balanskravet, prognostiseras inget utgående negativt balanskrav.

Balanskravsresultat	Prognos
	2024
IB ack ej återställda negativa resultat	0,0
Summa	0,0
UB ack ej återställda negativa resultat	0,0

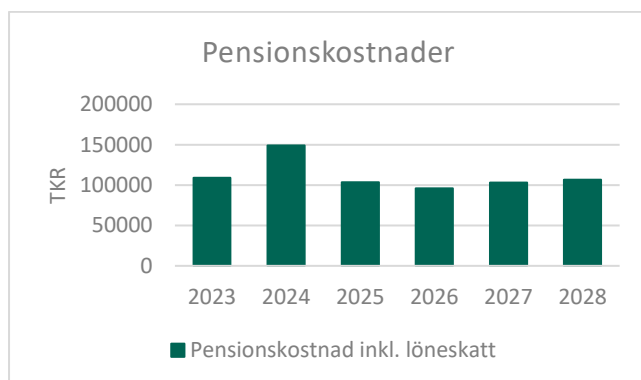
Förväntad utveckling

Ekonomi och konjunkturutveckling

Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer att kommunsektorn totalt kommer visa negativa resultat 2024. SKR:s augustiprognos för skatteunderlaget visar att en starkare återhämtning inleds 2025 med en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget (skillnaden mellan ökningen av skatteintäkter och kostnadsökningen), framförallt på grund av sjunkande pensionskostnader. Även för 2026 och 2027 förväntas skatteunderlaget utvecklas starkare än vad tidigare prognoser visat.

Kommunens pensionskostnader väntas öka kraftigt under 2024 men sjunker till år 2025, till följd av lägre inflation.

Lågkonjunkturen har medfört stigande arbetslöshet, vilken bedöms hålla i under 2024. I takt med att ekonomin hämtar sig under 2025 väntas arbetslösheten sjunka i slutet av året. En inflation runt Riksbankens mål om två procent och lägre räntenivåer förväntas öka hus-

hållens konsumtion och sedermera ökad export. Sammantaget ger det en skjuts uppåt den svenska konjunkturen.

Enligt SKR väntas kommunsektorns resultat sammantaget återigen bli starkt under 2025. I procent av skatter och bidrag väntas resultaten 2025–2027 blir knappt fyra procent.

Demografi

Under våren 2024 kom Statistiska Centralbyrån (SCB) med en ny befolkningsframskrivning. Efter de senaste årens befolkningsökning väntas nu en långsammare ökningstakt. Prognosen för kommande år är en befolkningsökning totalt i Sverige med ett genomsnitt på 54 000 personer per år. SKR skriver att många kommuner kommer att få en minskad befolkning, vilket även befolkningsstatistik från juni visar då 180 av landets 290 kommuner hade en minskad befolkning, varav Tranås varav en av kommunerna.

Befolkningssammansättningen i Sverige förändras. Barnafödandet 2023 var det lägsta sedan 2003 och trenden har fortsatt under 2024. Antalet barn och unga väntas minska med 200 000 fram till 2033, vilket innebär minskat behov av förskola, skola och barnomsorg.

Befolkningen i arbetsför ålder ökar långsamt och antalet äldre ökar i en betydligt snabbare takt än den arbetsföra delen av befolkningen. Antalet invånare som är över 80 år väntas öka med nästan 40 procent de kommande tio åren. För Tranås kommuns del finns redan idag en större andel 65 år och äldre än jämfört med riket. Givet samma nyttjandemönster som idag medför det stora behov av äldreomsorg framåt. Över tid har dock andelen äldre med behov av hemtjänst eller särskilt boende minskat.

Kompetensförsörjningen är en utmaning när det gäller att möta behovet i välfärden utifrån de demografiska förändringarna. SKR ser ex-

empelvis ett tydligt samband mellan kostnaderna för inhyrd personal inom vården och de senaste årens förändring av befolkning i arbetsför ålder.

Investeringar

Tranås kommunkoncern befinner sig i en fas med höga investeringsnivåer där verksamhetslokaler är en förklaring. Till sommarlovet 2024 stod nya grundskolan F-6 i Junkaremålen klar. Till sommaren 2025 ska Granelundsskolan F-6 vara färdigställd. Nybyggnation av Aspagården beräknas färdigställas runt årsskiftet 2025/2026. Detaljplan för Parkgården beräknas antas i början av året 2025 med efterföljande byggnation.

Socialförvaltningen bedömer att antalet lägenheter i beståndet kommer att räcka till för att möta det kommande behovet av platser inom särskilt boende och korttidsboende, trots ökad andel äldre i befolkningsprognosen.

Förutom investeringsbehov i verksamhetslokaler har kommunen, liksom många andra kommuner, en växande infrastruktukskuld inom exempelvis VA som kräver stora reinvesteringar.

Med anledning av det säkerhetspolitiska omvärldsläget pågår aktiviteter i Sveriges kommuner för att stärka beredskapen, vilket kan medföra stora investeringsbehov de kommande åren.

Resultaträkning, balansräkning och noter

Resultaträkning

belopp i mkr	Not	Budget helår 2024	Helårs- prognos 2024	Utfall 20240101- 20240831	Utfall 20230101- 20230831
Verksamhetens intäkter	3	496,0	512,7	242,1	224,2
Verksamhetens kostnader	4	-1 886,6	-1 927,9	-1 130,6	-1 060,0
Avskrivningar	5	-47,9	-45,7	-30,5	-28,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 438,5	-1 461,0	-919,0	-863,7
Skatteintäkter	6	971,5	975,9	649,9	634,4
Generella statsbidrag och utjämningsar	7	449,8	451,5	309,5	286,6
VERKSAMHETENS RESULTAT		1 421,3	1 427,4	959,4	920,9
Finansiella intäkter	8	20,3	27,0	17,0	14,6
Finansiella kostnader	9	-1,8	-0,9	-4,2	-0,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POS- TER		1,3	-7,5	53,0	71,5
Extraordinära poster (netto)	10	0,0	0,0	0,0	0,0
PERIODENS RESULTAT	11	1,3	-7,5	53,0	71,5

Balansräkning

belopp i mkr	Not	Utfall	Bokslut	Delår
		20240101- 20240831	20230101- 20231231	20230101- 20230831
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	595,0	595,5	549,1
Maskiner och inventarier	13	93,4	92,3	85,0
Pågående anläggningar	14	31,3	11,2	38,0
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		719,7	699,1	672,1
Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, andelar, bostadsrätter	15	43,6	43,8	43,6
Långfristiga fordringar	16	3,5	3,3	3,4
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		47,1	47,1	47,0
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		766,8	746,2	719,1
Omsättningstillgångar				
Varulager	17	1,6	1,5	1,6
Exploateringsfastighet	17	64,4	67,3	66,0
Kortfristiga fordringar	18	211,0	215,7	211,0
Kortfristiga placeringar	19	122,4	118,3	115,8
Kassa och bank	20	37,1	26,4	52,7
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		436,5	429,3	447,1
SUMMA TILLGÅNGAR		1 203,4	1 175,5	1 166,1
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital		831,7	769,2	769,8
Periodens resultat		53,0	62,4	71,5
Summa eget kapital	21	884,7	831,7	841,3
Avsättningar				
Avsättningar	22	84,9	83,7	80,8
Skulder				
Långfristiga skulder	23	53,6	52,9	52,3
Kortfristiga skulder	24	180,2	207,2	191,7
Summa skulder		233,8	260,1	244,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 203,4	1 175,5	1 166,1
Ansvarsförbindelser				
Borgensförbindelser	25	2 038,0	1 793,6	1 455,4
Pensionsförpliktelser	26	385,9	370,8	378,5
Övriga ansvarsförbindelser	27	5,4	5,1	5,7
		2 429,3	2 169,5	1 839,7

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper

Tranås kommun följer den kommunala redovisningslagen Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), samt Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer, med vissa undantag.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Tranås Stadshus AB	100 %
Tranås Energi AB	100 %
AB Tranås bostäder	99,99 %
Östana Parken AB	100 %

Under året har AB Tranås bostäder förvärvat dotterbolagen Tranås Dronstjärnan 10 AB och Tranås Norrmalm 16 AB, vilka under hösten kommer att fusioneras in i AB Tranås bostäder. I övrigt har inga andra förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen skett.

Periodisering

Kostnader och intäkter som avser redovisningsåret har i huvudsak belastat eller tillgodoräknats periodens redovisning.

Löner avseende timanställda och Ob-ersättning till månadsanställda redovisas enligt kontantprincipen. Det innebär att löner och ersättningar som intjänats under augusti har belastat september, vilket är ett avsteg från principen om matchning. Avvikelsen förklaras med att summan av dessa kostnader inte uppgår till något väsentligt belopp. Mot denna bakgrund gör kommunen bedömningen att påverkan på resultatet är försumbart.

Skatteintäkter

Periodens redovisade skatteintäkter består av preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning för innevarande år, samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och

Regioners (SKR) decemberprognos, i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Avseende delårsrapporten baseras uppgifterna på SKR:s prognos som delges i augusti.

Övriga intäkter

Från år 2007 ställer lagstiftningen krav på att VA-verksamheten ska särredovisas från annan verksamhet. Anslutningsavgiften ska betraktas som förutbetalad intäkt, vilken successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Anslutningsavgiften ska därmed periodiseras över en beräknad nyttjandeperiod på 50 år. Tranås kommun uppfyller dessa krav och en särskild särredovisning upprättas.

Investeringsbidrag redovisas som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras linjärt över anläggningens nyttjandeperiod i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar vid årets slut. Tillsammans med ej kompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas den som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Vad gäller anläggningstillgångar följer Tranås kommun RKR R4. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och med nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas månaden efter som investeringen tas i bruk. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. På tillgångar i form av mark och konst görs inga avskrivningar.

Enligt LKBR 7 kap. 1 § ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde.

Mark som iordningsställt för försäljning (exploatering) redovisas som omsättningstillgång.

Komponentavskrivning

Enligt rekommendation RKR R4 Materiella anläggningstillgångar, ska en tillgång delas upp på olika komponenter och skrivas av separat, om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig. Tranås kommun uppfyller kraven avseende komponentavskrivning.

Enligt RKR rekommendation R5, ska vid finansiellt leasingavtal leasingobjektet redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen, medan så inte är fallet om ett operationellt leasingavtal föreligger. Kommunens finanspolicy uttrycker restriktivitet vad gäller leasing och avsikten är att omfattningen av leasing ska minska. Därmed har inte något leasingobjekt redovisats som anläggningstillgång i kommunens balansräkning vilket skulle kunna innebära att RKR R5 inte efterlevs. Under 2024 har arbete uppstartats med inventering av kommunens leasingavtal för att avgöra om finansiell leasing förekommer. Arbetet kommer sannolikt inte hinna slutföras under 2024.

Lagertillgångar

Enligt RKR R19 Förråd, lager m.m. ska beräkning av lager ske enligt först-in-först-ut-principen eller genom beräkning av vägda genomsnittspriser. Tranås kommun använder huvudregeln, det vill säga värdering post för post.

Pensionsskulden

Avseende pensioner följer Tranås kommun RKR R10. Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att intjänade pensioner fram till och med år 1997 inte redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Endast utbetalningar som avser denna del av pensionsskulden belastar resultatet.

Pensionsförmåner intjänade från år 1998 redovisas som förpliktelse i balansräkningen. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder och utbetalning sker i mars nästkommande år, förutom avtalet AKAP-KL vars utbetalningar sker kvartalsvis. Försäkringsavgift för pensionsförmåner över 7,5 inkomstbasbelopp betalas ut löpande under året. Visstidspensioner samt särskild avtalspension redovisas som avsättningar. Redovisning av löneskatt sker i enlighet med RKR:s rekommendation R10. Den särskilda löneskatten redovisas enligt samma principer som gäller för redovisning av pensioner, den så kallade blandmodellen. Förändringen avseende pensionsskuld har bokförts i enlighet med pensionsadministratören KPA:s beräkningar.

Enligt RKR R10 ska nämnas huruvida kommunen innehar finansiella placeringar av pensionsmedel. I Tranås kommun förekommer inte finansiell placering av pensionsmedel. Medlen återlånas i verksamheten.

Övrigt

Enligt RKR R9 redovisas avsättningar för återställande av Norraby deponeringsplats. Deponering av icke brännbart avfall pågick till och med år 2008. Nuvärdesberäkning av kommande utbetalningar har gjorts och beräkningen visar att tillräckliga medel är avsatta. Baserat på en projektering beräknas den totala sluttäckningskostnaden uppgå till cirka 33 mkr. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en internränta på 2,5 %. Återställandet av deponin startade 2013 och beräknas pågå fram till 2029.

Jämförelsestörande poster

Händelser som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder redovisas som jämförelsestörande poster. Som jämförelsestörande post redovisas intäkter och kostnader som sällan förekommer.

Säsongsvariationer eller cykliska effekter

Enligt RKR R19 ska delårsrapporten ge upplysning om det finns stora variationer under året när intäkter och kostnader uppkommer,

vilket gör att utfallet för delårsrapporten avviker från årsprognosen. Kommunens budget är linjär under året men vissa kostnader (såsom intjänande och uttag av semester, ferielöne-kostnader, social kostnad på semesterlöneskuld, evenemang, uppvärmningskostnader, kostnader för snöröjning) varierar över säsong. Detta innebär att kostnadsdelen kommer att öka under hösten och leder till att prognosen för årets resultat blir lägre än för utfallet för delårsbokslutet.

Finansiella instrument

Enligt LKBR 7 kap. 6 § ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde. Tranås kommun innehar tillgångar i form av kortsiktiga placeringar i fonder på sammanlagt 122 mkr inklusive en orealiserad vinst på 7 mkr per 2024-08-31. Den orealiserade vinsten har bokförts i resultaträkningen.

Finanspolitik

Kommunen och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vidare ska kommunen och dess helägda bolag förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Denna policy gäller för kommunen och dess direkt och indirekt helägda bolag.

Policyn inkluderar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som fullmäktige ska fastställa enligt Kommunallag (2017:725) 11 kap 2–4 §. Kommunfullmäktige beslutar om

ramar för upp- och utlåning, borgen, likviditetsbehov för investeringar, avsättning för pensionsmedel, avsättning för framtida ändamål samt övriga finansiella lån i samband med årligt budgetbeslut.

Nuvarande finanspolicy antogs av kommunfullmäktige i september 2022.

Driftredovisning

Kommunens driftredovisning sker enligt RKR R14, Drift- och investeringsredovisning. Fullmäktige beslutar om rambudget till respektive nämnd i form av nettoanslag, därav redovisas budgetposterna i netto. I början av varje år justeras den av fullmäktige beslutade ramen för kapitaltjänst och senaste skatteprognos från SKR (februari innevarande år). Under 2024 har ramjustering skett en gång, enligt KF §46. I driftredovisningen ingår löner som belastas med ett personalomkostnadspålägg på 42,85 procent.

Internräntan följer SKR:s rekommendation om 2,5 procent för 2024. Gemensamma funktioner såsom Hr, ekonomi, upphandling och IT finns under kommunstyrelsen.

Investeringsredovisning

Kommunens investeringsredovisning sker enligt RKR R14, Drift- och investeringsredovisning. Fullmäktige beslutar om nettoinvesteringsramar på projektnivå för respektive nämnd. Vissa projekt kan löpa över flera år. I början av varje år kan den av fullmäktige beslutade ramen justeras med anslag för investeringsprojekt som inte blivit utförda föregående år. Under 2024 har ramjustering skett en gång, enligt KF §46.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Nedan följer de viktigaste uppskattningar och bedömningar som kommunen gör löpande eller i samband med bokslut.

För avsättningar och nuvärdesberäkningar används den procentsats för internränta som SKR tar fram. För år 2024 är internräntan 2,5

%. I balansräkningen finns en avsättning för kommunens deponi. Sluttäckning av deponin pågår och beräknas vara klar år 2029.

Kundfordringar äldre än sex månader anses vara osäkra.

Riktade statsbidrag intäktsförs enbart till det belopp som kommunen med säkerhet kommer att betalas ut.

För pensionskostnader samt skatteintäkter och generella bidrag gör kommunen själv ingen bedömning utan använder sig av de prognoser KPA respektive SKR tar fram.

Nothänvisning Resultaträkning

belopp i mkr	Utfall		
	2024-01-01- 2024-08-31	2023-01-01- 2023-08-31	
Not 3.	Verksamhetens intäkter		
	Verksamhetens externa intäkter	242,1	224,2
	Varav Vatten- och avloppsavgifter	36,1	29,9
	Varav Avfallsavgifter	14,1	12,9
	Varav Vård- och omsorgsavgifter	30,0	27,4
	Varav Barnomsorgsavgifter	13,5	12,7
	Varav Driftbidrag från staten	36,9	43,4
	Varav Ersättning försäkringskassan (LASS*)	21,5	18,0
	Varav Vinst försäljning anläggningstillgångar	7,8	0,1
	Varav Exploateringsintäkter	1,0	1,0
	Varav Övriga verksamhetsintäkter	81,3	78,9
	Verksamhetens intäkter	242,1	224,2
	<i>* LASS = Lagen om assistansersättning, betalas ut av försäkringskassan till assistansutföraren. Dock ska intäkten för de första 20 timmarna per vecka betalas tillbaka, vilket genererar en kostnad som specificeras under not 4.</i>		
Not 4.	Verksamhetens kostnader		
	Nämndrelaterade externa kostnader	-1 130,6	-1 060,0
	Varav Anskaffningskostnad exploatering	-5,2	-0,7
	Varav Kostnader försäkringskassan (LASS)	-5,7	-5,2
	Varav Pensionskostnad inkl. löneskatt	-64,5	-43,9
	Varav Pensionsutb ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	-20,4	-19,5
	Varav Övriga verksamhetsrelaterade kostnader	-1 034,8	-990,6
	Verksamhetens kostnader	-1 130,6	-1 060,0
Not 5.	Avskrivningar		
	Fastigheter och anläggningar	-14,9	-13,9
	Maskiner och inventarier	-15,7	-14,1
	Summa	-30,5	-28,0
Not 6.	Skatteintäkter		
	Kommunalskatt	641,1	618,1
	Begravningsavgift	7,6	6,9
	Slutavräkningar	1,2	9,4
	Summa	649,9	634,4
Not 7.	Generella statsbidrag, utjämning mm		
	Inkomstutjämning	187,9	183,3
	Regleringsbidrag/-avgift	38,2	29,3
	Kostnadsutjämning	23,8	28,7
	Utjämningsbidrag/avgift LSS	18,4	13,7
	Fastighetsavgift	31,7	28,8
	Kommunalekonomisk utjämning 2022*	0,0	0,8
	Extra medel 2024	0,9	0,0
	Äldreomsorgssatsningen	0,0	1,7
	God vård och omsorg	8,0	0,0
	Kommunernas medverkan vid val	0,6	0,0
	Summa	309,5	286,6
	<i>*Avser Skatteverkets felräkning av kommunalekonomisk utjämning 2022 som reglerades 2023</i>		

Delårsrapport 2024-08-31

belopp i mkr		Utfall 2024-01-01- 2024-08-31	Utfall 2023-01-01- 2023-08-31
Not 8.	Finansiella intäkter		
	Utdelning på aktier och andelar	7,6	10,0
	Vinst finansiella anläggningstillgångar	4,0	0,8
	Ränteintäkter	5,3	3,7
	Ränteintäkter på kundfordringar	0,0	0,1
	Summa	17,0	14,6
Not 9.	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader	-4,2	-2,4
	Förlust finansiella anläggningstillgångar	0,0	2,0
	Summa	-4,2	-0,4
Not 10.	Extraordinära poster		
	Övriga kostnader	0,0	0,0
	Summa	0,0	0,0
Not 11.	Periodens resultat		
	Periodens resultat	53,0	71,5
	Summa periodens resultat	53,0	71,5
		Utfall 2024-08-31	Utfall 2023-08-31
	Avstämning balanskrav		
	Periodens resultat	53,0	71,5
	Avgår realisationsvinster	-3,6	-1,9
	Avgår orealiserad vinst (-) / förlust värdepapper (+)	4,0	0,2
	Återf. orealiserad vinst (-) / förlust värdepapper (+)	0,0	-2,9
	Reservering RER/RUR	0,0	-1,2
	Balanskravsresultat	53,4	65,7

Nothänvisning Balansräkning

belopp i mkr		Utfall	Bokslut	Delår
		2024-01-01- 2024-08-31	2023-01-01- 2023-12-31	2023-01-01- 2023-08-31
Not 12.	Mark, byggnader och tekniska anläggningar			
	Ingående anskaffningsvärden	963,4	908,6	909,0
	Inköp	14,9	46,9	2,3
	Försäljningar/utrangeringar	-0,9	-1,4	-1,4
	Omklassificeringar	-0,4	0,4	-0,4
	Färdigställda	0,3	8,8	0,0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	977,2	963,4	909,5
	Ingående avskrivningar	-367,8	-347,9	-348,3
	Försäljningar/utrangeringar	0,0	1,4	1,4
	Omklassificeringar	0,4	-0,4	0,4
	Årets avskrivningar	-14,9	-20,9	-13,9
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-382,3	-367,8	-360,4
	Utgående redovisat värde	595,0	595,5	549,1
Not 13.	Maskiner och inventarier			
	Ingående anskaffningsvärde	203,8	188,1	187,9
	Inköp	17,0	26,1	11,5
	Försäljningar/utrangeringar	-14,6	-10,3	-10,3
	Omklassificeringar	0,1	-0,2	0,2
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	206,3	203,8	189,3
	Ingående avskrivningar	-111,6	-100,5	-100,3
	Försäljningar/utrangeringar	14,5	10,3	10,3
	Omklassificeringar	-0,1	0,2	-0,2
	Årets avskrivningar	-15,7	-21,6	-14,1
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-112,9	-111,6	-104,3
	Utgående redovisat värde	93,4	92,3	85,0
Not 14.	Pågående anläggningar			
	Pågående ny- till och ombyggnad			
	Ingående anskaffningsvärde	11,2	10,7	10,7
	Inköp	18,8	9,6	27,2
	Färdigställda	-0,3	-8,8	0,0
	Utrangeringar	0,0	-0,2	0,0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	29,8	11,2	37,9
	Pågående maskiner och inventarier			
	Ingående anskaffningsvärde	0,1	0,0	0,0
	Inköp	1,4	0,1	0,1
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1,5	0,1	0,1
	Utgående redovisat värde	31,3	11,4	38,0

Delårsrapport 2024-08-31

belopp i mkr		Utfall	Bokslut	Delår
		2024-01-01- 2024-08-31	2023-01-01- 2023-12-31	2023-01-01- 2023-08-31
Not 15.	Värdepapper, andelar och bostadsrätter			
	<i>Andelar i koncernföretag</i>			
	Tranås Stadshus AB	18,0	18,0	18,0
	Östanå Parken AB	10,3	10,3	10,3
	<i>Aktier och andelar, övriga</i>			
	Rederi AB SS Boxholm II	0,1	0,1	0,1
	Södra Skogsägarna ekonomisk förening	0,2	0,2	0,2
	Kommuninvest ekonomisk förening	15,1	15,1	15,1
	Utgående bokfört värde	43,6	43,8	43,6
Not 16.	Långfristiga fordringar			
	Fordran Östanå Parken AB	0,3	0,3	0,3
	Medlemskonto Södra Skogsägarna	3,2	3,1	3,1
	Utgående bokfört värde	3,5	3,3	3,4
Not 17.	Omsättningstillgångar			
	Varulager	1,6	1,5	1,6
	Exploateringsfastighet	64,4	67,3	66,0
	Utgående bokfört värde	66,0	68,8	67,6
	Exploateringsfastighet			
	Ingående balans	67,3	46,8	46,8
	Årets anskaffning och iordningsställande	2,3	23,6	19,9
	Sålda	-5,2	-2,0	-0,7
	Nedskrivning	0,0	-1,2	0,0
	Utgående redovisat värde	64,4	67,3	66,0
Not 18.	Kortfristiga fordringar			
	Fakturafordringar	21,3	25,5	17,1
	Stadsbidrag	0,0	0,9	0,0
	Interimsfordringar	46,5	20,4	48,7
	Skattefordringar	54,9	77,2	65,2
	Upplupna ränteintäkter	0,1	0,0	0,1
	Fordran moms	5,4	13,7	8,0
	Fordran koncernföretag	84,2	77,5	72,5
	Övriga fordringar	-1,4	0,6	-0,5
	Utgående bokfört värde	211,0	215,7	211,0
Not 19.	Kortfristiga placeringar			
	Obligationer/Företagscertifikat	122,4	118,3	115,8
	Utgående bokfört värde	122,4	118,3	115,8
Not 20.	Likvida medel			
	Kassa/Plusgiro/Bank	37,1	26,4	52,7
	Utgående bokfört värde	37,1	26,4	52,7

Delårsrapport 2024-08-31

belopp i mkr		Utfall	Bokslut	Delår
		2024-01-01- 2024-08-31	2023-01-01- 2023-12-31	2023-01-01- 2023-08-31
Not 21.	Eget kapital			
	Eget kapital	831,7	769,2	769,8
	Årets resultat	53,0	62,4	71,5
	Utgående bokfört värde	884,7	831,7	841,3
	Soliditet	73,5%	70,8%	72,1%
	Soliditet inkl. pensionsskuld ansvarsförbindelse	41,5%	39,2%	39,7%
Not 22.	Avsättningar			
	Avsättningar för pensioner			
	Ålders-/förmånsbestämd-/efterlevandepension	21,3	19,5	19,8
	Summa pensionsavsättningar	21,3	19,5	19,8
	Särskild löneskatt	5,2	4,7	4,8
	Summa pensionsavsättningar, inkl. löneskatt	26,4	24,2	24,6
	Övriga avsättningar			
	Avsättning återställande av deponeringsplats	31,3	32,6	26,9
	Avsättning investeringsfond Vatten-och Avlopp	6,4	7,7	6,6
	Avsättning investeringsfond Avfall	1,2	0,0	1,2
	Avsättning Griftegård - resultat	1,6	0,1	0,7
	Avsättning skyfall 2021	18,0	19,1	20,0
	Övriga avsättningar	0,0	0,0	0,7
	Summa övriga avsättningar	58,5	59,5	56,2
	Utgående bokfört värde	84,9	83,7	80,8
Not 23.	Långfristiga skulder			
	Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter Vatten- och Avlopp intäkt anslutningsavgifter VA	53,3	52,5	51,9
	Investeringsbidrag	0,3	0,4	0,4
	Utgående bokfört värde	53,6	52,9	52,3
Not 24.	Kortfristiga skulder			
	Leverantörsskulder	28,7	59,7	30,7
	Övriga kortfristiga skulder	29,0	20,7	23,0
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
	Förutbetalda intäkter övriga	13,3	18,9	27,4
	Semesterlöneskuld och övertidsskuld	26,3	52,1	25,0
	Upplupna pensioner	25,2	25,2	27,5
	Lagstadgade sociala avgifter	19,0	17,8	18,9
	Upplupna kostnader, övriga	38,6	12,7	39,1
	Utgående bokfört värde	180,2	207,2	191,7

Delårsrapport 2024-08-31

		Utfall	Bokslut	Delår
belopp i mkr		2024-01-01- 2024-08-31	2023-01-01- 2023-12-31	2023-01-01- 2023-08-31
Not 25.	Borgensförbindelser			
	Kommunägda företag			
	AB Tranås bostäder	1 532,6	1 288,1	979,0
	Tranås Energi AB	331,4	331,4	302,5
	Tranås Stadshus AB	173,2	173,2	173,2
	Föreningar			
	Tranås Ridklubb	0,8	0,8	0,8
	Summa	2 038,0	1 793,6	1 455,4
	Övriga borgensförbindelser			
	<i>Tranås kommun ingick år 2002 medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening. Denna förening äger Kommuninvest i Sverige AB som i första hand förmedlar lån till kommuner och kommunala bolag. Medlemskapet innebär också att kommunen tillsammans med övriga medlemmar tecknar solidarisk borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för de förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB åtar sig i sin verksamhet (Kommunfullmäktige 2002-06-17, §62).</i>			
Not 26.	Pensionsförpliktelser och särskild löneskatt äldre än 1998			
	Pensionsförpliktelser	310,5	298,4	304,6
	Löneskatt	75,3	72,4	73,9
	Summa	385,9	370,8	378,5
Not 27.	Övriga ansvarsförbindelser o ställda säkerheter			
	Gravskötselavtal	5,4	5,1	5,7
	Summa	5,4	5,1	5,7
Övrigt	Leasingavtal			
	Fordon med förfall inom 1 år	1,0	1,9	0,8
	Fordon med förfall inom 1–5 år	9,1	8,3	8,4
	Summa	10,1	10,3	9,2

Driftsredovisning 2024-08-31

I delårsrapporten redovisas inga sammanställda räkenskaper för kommunkoncernen. Utfall och prognos redovisas var för sig för Tranås kommun och Stadshuskoncernen. I bolaget Östanå Parken AB, som ingår i kommunkoncernen, finns ingen verksamhet. Utfallet efter sista augusti är en förlust om -10 tkr, varav bolaget har exkluderats från driftsredovisningen.

Tranås kommuns resultat

För 2024 prognostiseras Tranås kommuns resultat till -7,5 mkr (+37,8 mkr) vilket är -8,8 mkr sämre än budgeterat resultat om +1,3 mkr. Resultat i förhållande till skatteintäkter uppgår till -0,5 %. Finansiella målet om ett resultat på minst två procent i genomsnitt på tre år är dock uppfyllt, då utfallet för åren 2022–2024 i genomsnitt blir 2,4 procent.

Verksamheternas nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella bidrag uppgår till 100,7 % (100,3 %).

Av kommunens verksamheter fördelas 78 % av kostnaderna till socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Personalkostnaderna har, jämfört med utfall efter augusti föregående år, totalt ökat med 54 mkr, vilket är en ökning med 8,2 %. De höga pensionskostnaderna är en förklaring till den stora ökningen. Utfallet ligger dock under budgeterad nivå.

Den höga procentuella ökningen av personalkostnader får även utslag på utfallet av kommunens nettokostnader. Nettokostnaderna i verksamheterna, exklusive avskrivningar, har sedan samma tidpunkt förra året ökat med 73 mkr, vilket är en ökning med 8,9 %. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för 2024 är, enligt SKR:s skatteprognos i augusti 2024, 4,7 %.

Finansverksamheten

Finansverksamheten inkluderat skatteintäkter och generella bidrag redovisar en positiv avvikelse mot budget om 0,5 mkr. Ökade pensionskostnader för 2024 möts upp av positiv skatteprognosförändringar vilket förklarar finansverksamhetens positiva budgetavvikelse. Ekonomiavdelningen utgår vid prognos av skatteintäkter från den prognos som SKR (Sveriges kommuner och regioner) levererar till alla kommuner i Sverige. Den positiva utvecklingen gällande skatteprognoserna för 2024 beror på att utifrån information om arbetsmarknad och lönesummor under första halvåret så har skatteunderlaget stärkts jämfört med tidigare prognos.

Kommunens finansnetto blev något bättre än budgeterat vilket framförallt beror på positiv utveckling gällande kommunens placeringar, försäljning av tomtmark och anläggningstillgångar samt de ränteintäkter kommunen har för bolagens nyttjande av checkkrediten.

Nämndernas resultat

Helårsprognosen för nämnderna för året är en negativ avvikelse om -9,3 mkr. De negativa prognoserna återfinns inom socialnämnden (-9,0 mkr), bygg- och miljönämnden (-1,0 mkr) samt kommunfullmäktige (-0,6 mkr). Nedan följer en kortfattad förklaring till respektive nämnds prognosticerade budgetavvikelse. Driftsredovisningen i tabell finns på s. 49.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige prognosticerar en negativ avvikelse mot budget om -0,6 mkr. Den negativa avvikelsen finns inom överförmyndarenheten och beror på kostnader för bland annat systemintegrering och kostnader för administration kopplat till inträdet i Högländets överförmyndarnämnd. En positiv avvikelse finns inom valnämnden där nettokostnaderna för EU-valet blev lägre än budgeterat.

Den negativa avvikelsen som finns inom kommunfullmäktige och beror på de kostnader som beräknas för inträdet i Högländets överförmyndarnämnd är av engångskaraktär och är nödvändiga för att klara övergången. Allmän återhållsamhet på andra utgifter råder för att minimera beräknat underskott.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen prognostiserar för 2024 en positiv avvikelse mot budget om 0,5 mkr. Vilket beror på en positiv avvikelse som finns inom samhällsskydd- och beredskapsavdelningen och beror på tillkommande statsbidrag för budgeterade tjänster.

Inom kommunstyrelsen har kostnader tillkommit för transferbuss och medfinansiering av busslinjen mellan Ödeshög och Tranås kopplat till gymnasie-samverkan. De ökade kostnaderna kan hanteras då personalfesten inte kommer att genomföras i år utifrån att konceptet ses över för att fler ska vilja delta samt att det beräknas ett överskott under året gällande de medel som finns för satsningen på barn i tidiga åldrar.

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Nettokostnaderna för ekonomiskt bistånd prognostiseras till 26,5 mkr 2024 och är därmed något högre än budgeterat men i nivå med 2023 års kostnader. Att kostnaderna ligger något högt i förhållande till budget beror på ett ökat söktryck och behov. De något högre kostnaderna än beräknat möts upp av kontinuerliga effektiviseringar inom flera verksamheter och återhållsamhet.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett underskott om -1 mkr. Byggkonjunkturen är svag och antalet inkommande ärenden är inte tillräckligt många för att avgifterna ska nå de budgeterade nivåerna och täcka utgifterna.

Nämnden har sett över alla utgifter för att minimera underskottet. Att minska personalstyrkan är inte görbart i det korta perspektivet och när kon-junkturen vänder behövs personalen för att klara myndighetsutövningen och tillväxtmålet. Nämnden kommer under hösten prioritera tillsyns- och myndighetsuppdraget inom miljöbalkstillsynen.

Teknik- och griftegårdsnämnden

De skattefinansierade verksamheterna inom teknik- och griftegårdsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse om 0,8 mkr. Ett överskott finns inom parkavdelningen som till merparten beror på ökade skogsintäkter. Kostverksamheten beräknas göra ett överskott vilket kommer att återbetalas till kund vid årsskiftet.

Den taxefinansierade verksamheten redovisar en positiv budgetavvikelse som finns framförallt inom avfallsverksamheten, vilket beror främst på minskade kostnader för kapitaltjänst pga. av att begagnade kärl köptes in istället för nya. Även ökade ersättningsnivåer från Naturvårdsverket för insamling för förpackningsavfall. Positiva resultat för den taxefinansierade verksamheten ska balanseras mot framtida taxor och redovisas som en skuld till kunden och redovisas därav inte som ett positivt resultat.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott om -1,1 mkr som avser ökade energikostnader för Bredstorps IP, kostnaderna har ökat med 56 % jämfört med historiskt utfall för åren 2020–2022. Enligt beslut i kommunfullmäktige 2023-11-13 § 217 ska elkostnader för Bredstorps IP hanteras i bokslutsberedningen våren 2025. I redovisningen är underskottet redovisat som en avvikelse inom finansverksamheten.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ingen budgetavvikelse för 2024. Negativa avvikelser finns inom förskoleverksamheten samt gymnasieskolan. Inom förskolan beror underskottet på fler inskrivna barn vilket och utifrån det en högre bemanning vilket medför högre personalkostnader. Detta möts upp av positiva avvikelser som beror på tillkommande statsbidrag och lägre lokalhyror inom grundskolan jämfört med beräknat.

Inför 2024 gjordes beräkningar att kostnaderna för organisationen skulle överstiga beslutad budgetram med 4,4 mkr. Det beräknade budgetunderskottet fördelades mellan de olika verksamheterna och verksamhetscheferna inom barn- och utbildningsförvaltningen fick inför 2024 i uppdrag av förvaltningschef att ta fram besparingsförslag inom respektive verksamhet som ska minska underskottet. Målet är att nå en budget i balans. Åtgärder som hittills gett effekt är nedläggning av förberedelseklass inför höstterminen 2024, minskning av antalet dagbarnvårdare och ny elevdatabas.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på -9,0 mkr, vilket är en något förbättrad prognos jämfört med maj (-11,5 mkr). Det prognostiserade underskottet beror på att genomförda eller planerade anpassningsåtgärder prognostiseras få effekt endast under del av året jämfört med budgeterad helårseffekt. Besparingseffekten i prognosen är 6,9 mkr, medan budgeterad besparing är 12,2 mkr. Prognosen påverkas också av att beviljade hemtjänststimmar har ökat i förhållande till den rörliga budget som tilldelats vid årets början, ökade hjälpmedelskostnader, ökade kostnader på grund av vakanta tjänster och ökat behov av personlig assistans samt andra mindre försämringar för delar av socialnämndens verksamheter.

Socialförvaltningen har verkställt åtgärder och utreder fortsatta åtgärder för budget i balans. Åtgärder som genomförts förändringar avseende sjuksköterskeorganisation och administratörsorganisation. Även andra omorganisationer är beslutade som avser bland annat Östangården, sammanslagning av Hemteamet och Larmgruppen samt hemtjänstens Nattpatrull.

DRIFTRÉDOVISNING PER NÄMND (Mkr)	Budget 2024	Intäkt	Kostnad	Netto-utfall	Netto-utfall i % av budget	Prognos	Prognos % av budget	Diff.
Kommunfullmäktige	7,0	-1,6	6,8	5,2	74%	7,6	108,5%	-0,6
Varav Överförmyndaren	2,9	-1,7	4,0	2,3	82%	3,5	121,0%	-0,6
Varav Valnämnd	0,5	-0,6	0,9	0,3	58%	0,3	67,4%	0,2
Varav Revisionen	1,0	0,0	0,5	0,5	51%	1,0	104,4%	0,0
Kommunstyrelsen	186,8	-18,4	130,9	112,5	60%	186,3	99,8%	0,5
Varav KS & KLF	98,6	-13,7	69,2	55,6	63%	98,1	99,5%	0,5
Varav HRAM	88,2	-4,7	61,6	56,9	65%	88,2	100,0%	0,0
Bygg- o miljönämnd	6,8	-2,6	8,5	6,0	87%	7,8	114,6%	-1,0
Teknik- o grift skattekollektiv	57,5	-88,6	123,7	35,1	61%	56,6	98,5%	0,8
Kultur- o fritidsnämnd	54,3	-5,8	41,3	35,4	65%	54,3	100,0%	0,0
Barn- o utbildningsnämnd	549,3	-68,9	410,3	341,4	62%	549,3	100,0%	0,0
Socialnämnd	521,0	-72,3	415,8	343,5	66%	530,0	101,7%	-9,0
SUMMA SKATTEFIN VERKSAMHET	1 382,7	-258,6	1 138,0	879,4	64%	1 392,0	100,7%	-9,3
VA-verksamhet	0,0	-49,1	49,1	0,0	-	0,0	-	0,0
Avfallsverksamhet	0,0	-20,7	20,7	0,0	-	0,0	-	0,0
Griftegårdsverksamhet	0,0	-16,7	16,7	0,0	-	0,0	-	0,0
SUMMA TAXEFIN VERKSAMHET	0,0			0,0				0,0
SUMMA NÄMNDERNA	1 382,7			879,4		0,0		0,0
Finansverksamhet	35,5		16,7	16,7	47%	40,0	112,5%	-4,5
Skatteintäkter	-959,5	-642,3		-642,3	67%	-964,4	100,5%	4,9
Generella bidrag	-450,1	-300,0		-300,0	67%	-450,1	100,0%	0,0
Generella bidrag regeringen	0,0	-9,4		-9,4	-	-9,4	-	9,4
Utfördelat till nämnderna	0,0	9,4		9,4		9,4	-	-9,4
Uttag från bolagen	-10,0	-6,7		-6,7	67%	-10,0	-	0,0
NETTO FINANSEN	-1 384,0	-949,0	16,7	-932,3	67%	-1 384,5	100,0%	0,5
ÅRETS RESULTAT TRANÅS KOMMUN	-1,3	-1 207,6	1 154,7	-53,0		7,5	-587,8%	-8,8
Resultat i % av skatteintäkter & generella bidrag	0,1%			5,6%		-0,5%		

Ovan tabell visar driftredovisningen per nämnd år 2024.

* Avser bidragen extra medel 2024, god vård och omsorg samt kommuners medverkan vid val som bokföringsmässigt ses som generellt bidrag men som är inkluderat i barn- och utbildningsnämndens respektive socialnämnden och kommunfullmäktiges utfall och prognos.

Stadshuskoncernens resultat

Tranås Stadshus AB äger de båda bolagen Tranås Energi AB och AB Tranås bostäder. AB Tranås bostäder äger, bygger och förvaltar bland annat kommunens verksamhetslokaler och Tranås Energi AB bedriver verksamhet inom elproduktion och elhandel.

DRIFTRÉDOVISNING PER BOLAG (Mkr)	Budget 2024	Intäkt	Kostnad	Netto-utfall	Netto-utfall i % av budget	Prognos	Prognos i % av budget	Diff.
Tranås Stadshus AB	5,1	0	3,2	3,2	62%	6,0	117,6%	-0,9
AB Tranås bostäder	-6,5	-136,4	127,8	-8,6	132%	-6,0	92,2%	-0,5
Tranås Energi AB	-17,4	-260,4	266,9	6,5	-37%	-1,0	5,8%	-16,4
ÅRETS RESULTAT BOLAGSKONCERN (innan skatt och bokslutsdispositioner)	-18,8	-396,8	397,8	1,1	-6%	-1,0	5,3%	-17,8

Ovan tabell visar driftredovisningen för de kommunala bolagen i Stadshuskoncernen för år 2024. Utfall avser resultat före skatt och bokslutsdispositioner före koncernelimineringar.

Tranås Stadshuskoncern prognosticerar för 2024 ett resultat efter finansnetto på en vinst om 1 mkr jämfört med budget 19 mkr. Prognosen indikerar på ett resultatmässigt mycket sämre år för Stadshuskoncernen med en negativ avvikelse jämfört med budget om -18 mkr.

Tranås Energi AB:s prognos om vinst på 1 mkr innebär en negativ avvikelse mot budget om dryga -16 mkr. Främsta anledningen till negativa avvikelsen beror på att priset trädbränsle fortsatt att öka under 2024, istället för budgeterad och prognostiserad minskning. Enbart effekten av ökat pris för trädbränsle innebär en kostnadsökning om 8 mkr. Andra förklaringar är att intäkterna från elproduktionen i kraftvärmeverket har inte nått upp till budgeterad nivå och den fortsatta volym- och profiltrisken som finns i gamla befintliga fastprisavtal. Dessa avtal fasas successivt ut under 2024.

AB Tranås bostäder prognosticerar ett resultat efter finansiella poster som är -0,5 mkr sämre än budget. Hyresbortfallet är något högre än budgeterat men avvikelsen är fortsatt låg. Kostnaderna för fastighetsskötsel högre än budgeterat med anledning av en vinter med fler snöskottningar än budgeterat. Räntenivån har varit högre än budgeterat och bidrar till en fördyring inom de finansiella kostnaderna för året.

Moderbolaget Tranås Stadshus prognosticerar en negativ avvikelse mot budget om -0,9 mkr, vilket beror på ökade räntekostnader.

Investeringsredovisning 2024-08-31

Kommunkoncernens budgeterade investeringar är 516 mkr (448 mkr) och prognosen för helåret beräknas till 522 mkr (565 mkr). Prognosen motsvarar 27 906 kr/invånare och en genomförandegrad på 101 procent. Anledningen till att investeringsbudgeten överskrids är investeringsprojekt i koncernen AB Tranåsbestäders under året förvärvade bolag.

Kommunkoncernen har jämfört med tidigare år en mycket hög investeringsbudget, vilket framförallt beror på uppförandet av två grundskolor.

Mkr NÄMND	Nettokostnad sedan projektets start*			Varav årets investeringar				
	Total projekt-budget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Nettoutfall	Prognos	Budget minus nettoutfall	Utfall i % av budget
Kommunstyrelsen				38,4	18,3	28,3	20,0	48%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Tostås Bo	38,5	2,9	40,0	15,0	1,5	6,5	13,5	10%
Höganloft V	1,5	7,3	7,6	0,5	0,2	0,3	0,3	35%
Granelund Norraby	27,8	21,3	27,8	1,0	0,1	0,2	0,9	12%
IT-system & infrastruktur				4,0	2,8	4,0	1,2	70%
Bygg- och miljönämnd				0,2	0,1	0,2	0,0	93%
Digitalisering				0,2	0,0	0,2	0,2	0%
Barn- och utbildningsnämnd				16,2	6,1	14,2	10,1	38%
IT-utrustning & system,				6,5	2,3	4,5	4,2	35%
Inventarier				9,0	3,8	9,0	5,2	42%
Kultur- och fritidsnämnd				3,2	1,6	3,2	1,6	50%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Digitalisering				0,4	0,4	0,4	0,0	106%
Underhåll Hätte				0,3	0,2	0,3	0,1	57%
Underhåll leder & spår				0,1	0,0	0,1	0,1	0%
Socialnämnd				2,3	0,6	2,3	1,7	26%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Reinvestering cyklar				0,6	0,2	0,6	0,4	26%
Digital agenda				0,9	0,4	0,9	0,5	42%
Teknik- och griftegårdsnämnd				74,7	27,6	73,9	47,1	37%
Skattefinansierad				24,7	11,4	24,7	13,3	46%
<i>varav utvalda projekt</i>								
GC-vägar				1,8	1,3	1,3	0,4	76%
Parkering Västra vägen	7,0	5,5	7,0	0,1	0,1	0,1	0,0	51%
Parkering Granelundsskolan				3,0	2,6	2,8	0,4	86%
Renovering Stadsbusbron	1,8	1,8	1,8	0,1	0,0	0,1	0,1	32%
Upprustning lekplatser				0,2	0,1	0,2	0,1	41%

Delårsrapport 2024-08-31

Beläggningsarbeten				6,3	1,9	6,5	4,5	29%
Renovering GC-bro Stadshuset	1,6	1,6	1,6	0,1	0,0	0,1	0,1	14%
Taxefinansierad				50,0	16,2	49,2	33,8	32%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Lindelund utbyggnad VA-ledning				2,5	0,5	1,2	2,0	19%
Tryckstegring Tostås				1,5	0,5	1,5	1,0	30%
VA-sanering				26,6	7,4	26,6	19,1	28%
Kulturhistoriska renoveringar				1,0	0,8	0,8	0,2	79%
Kärlförpackningar				0,9	0,2	0,9	0,7	18%
TOTALA INVESTERINGAR NÄMNDERNA				135,0	54,5	122,1	80,5	40%

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

Mkr BOLAG	Nettokostnad sedan projektets start			Varav årets investeringar				
	Total projektbudget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Netto-utfall	Prognos	Budget minus nettoutfall	Utfall i % av budget
AB Tranås bostäder				333,0	290,5	350,0	42,5	87%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Junkaremålsskolan	210,0	194,0	210,0	45,0	56,5	64,0	-11,5	126%
Granelundskolan	304,0	147,6	304,0	157,0	55,1	116,0	101,9	35%
Tranås Energi AB				48,0	37,7	50,0	10,3	79%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Utbyggnad fiber och fjärrvärme				9,0	9,0	9,0	0,0	100%
Drifthallar för IT-servrar	11,0	12,3	12,3	0,0	2,4	2,4	-2,4	-240%
SUMMA BOLAGEN				381,0	328,2	400,0	52,8	86%
TOTALA INVESTERINGAR KOMMUNKONCERNEN				516,0	382,5	522,1	133,5	74%

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

När ett investeringsprojekt slutredovisats och aktiverats belastas kostnadsbäraren av kapitalkostnader bestående av avskrivning och internränta. Avskrivningarna görs linjärt över tillgångens nyttjandeperiod. Ingen internränta utgår under uppförandetiden.

Alla verksamhetsfastigheter ligger i bolaget AB Tranås bostäder, därmed också alla investeringar som är kopplade till dessa lokaler.

I de kommunala bolagen Tranås Stadshus AB och Östanå Parken AB finns inga investeringar. De investeringar som sker i Östanåparken görs av Tranås kommun.

Revisorernas bedömning

Revisorerna i Tranås kommun

Till: Kommunfullmäktige i Tranås kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapporten för Tranås kommun 2024-08-31

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2024-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. De sakkunnigas granskning och yttrande presenteras i bifogad rapport.

Kommunens prognosticerade resultat för helåret uppgår till -7,5 mnkr, vilket innebär en avvikelse mot budget med -8,8 mnkr. Den största avvikelsen står socialnämnden för med -9 mnkr. Kommunens balanskravsresultat beräknas uppnås och uppgå till 0,0 mnkr för 2024 efter disponering av RUR med 15,1 mnkr.

I delårsrapporten bedöms att tre av fem verksamhetsmässiga mål prognosticerats att uppnås samt att två av tre finansiella mål prognosticeras att uppnås. Två verksamhetsmässiga och ett finansiellt mål prognosticeras att ej uppnås under 2024. Det finansiella målet *vid konflikt mellan verksamhetsmål och ekonomiska resurser gäller att nämndernas och förvaltningarnas nettokostnader sammantaget ryms inom tilldelade budgetramar* uppnås inte. Det finansiella målet *att årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och bidrag* bedöms uppfyllt då utfallet för åren 2022–2024 i genomsnitt blir 2,4 procent. Målet uppfylls inte sett till 2024 isolerat. För att uppnå god ekonomisk hushållning i Tranås kommun krävs, enligt kommunens beslutade riktlinje, att samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret.

Vi noterar att förslag till ny riktlinje för god ekonomisk hushållning har arbetats fram, men inte beslutats av fullmäktige per den 31 augusti 2024.

- Revisorernas sammantagna bedömning utifrån ovan är att resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning fullmäktige beslutat om.
- Vår bedömning är att kommunen förväntas efterleva balanskravet.
- Vi har inhämtat det sakkunniga bitrådets yttrande rörande delårsbokslutet och ställer oss bakom de slutsatser som framgår av yttrandet.

Tranås, datum som framgår av elektronisk underskrift

Svante Hansson

Christina Gustafsson

Peter Rittmark

Staffan Karlsson

Roger Walleng

Birgitta Andersson

Bilagor:

Granskning av delårsrapport

Det sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport

Rapport god ekonomisk hushållning.

www.tranas.se